

Budsjett og økonomiplan 2023–2026

Utfordringsdokument

**Utfordringsdokument 2022. Utviklingstrekk og statistikk.
Økonomiske perspektiver KOSTRA og nøkkeltall 2021 Beiarn kommune.**

BEIARN
kommune

Innledning

«Arbeidet som utføres av kommunene betyr mye for folks hverdag. Det er kommunen som sørger for at veiene brøytes og feies og at avfallsdunkene tømmes, at det finnes barnehageplasser, at barn og unge får en god skolehverdag, at vi har en fastlege som kan gi oss medisin og at våre eldre får god omsorg. Alt dette skjer innenfor rammen av demokratiet, der vi velger folk som skal representere oss og som prioriterer hva skattepengene skal brukes til. Erfaringene fra pandemien, og nå mottak av flyktninger fra Ukraina, har vist at kommunesektoren har evne til å gjennomføre samfunnsoppdraget på en god og tillitvekkende måte, også under kraftig endrede rammevilkår.»

Slik innleder administrerende direktør i KS sine forord i forbindelse med publisering av rapporten «Status kommune 2022 – Der folk bor».

Et viktig kjennetegn ved det norske kommunesystemet er det såkalte generalistkommuneprinsippet. Dette prinsippet innebærer at alle kommuner, med svært få unntak, har de samme oppgavene uansett innbyggertall, bosettingsstruktur, økonomi eller andre kjennetegn. Som generalistkommune skal kommunene ha det samme ansvaret og håndtere de samme kravene til tjenester til sine innbyggere, ivareta planleggings- og utviklingsoppgaver i lokalsamfunnet, utføre oppgavene som myndighetsutøver, og ivareta demokratiske funksjoner.

Beiarn kommune og kommunesektoren forøvrig står overfor utfordringer i årene som kommer.

Disse utfordringene omfatter ikke bare lokale oppgaver men i økende grad også nasjonale og globale utfordringer. Det blir flere eldre personer, samtidig som det blir færre i arbeidsfør alder.

Dette vil få konsekvenser for våre fremtidige tjenesteleveranser.

Beiarn kommune står overfor store muligheter og utfordringer i framtida. Kommunen skal bidra til en god utvikling av lokalsamfunnet. Det handler om å se muligheter, og å legge til rette for nyskaping.

Det handler om å møte den demografiske utviklingen og innbyggernes behov for velferdstjenester.

Og det handler om å være en god og bærekraftig kommune å bo og jobbe i.

De kommende årene må vi påregne strammere inntektsrammer gjennom rammeoverføringene fra staten.

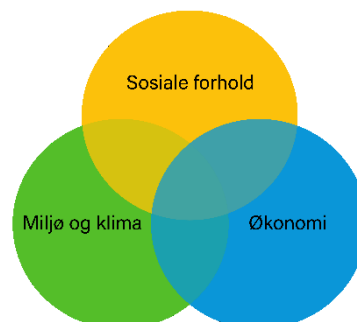
Dette stiller store krav til omstilling og effektivisering. Samtidig ser vi at klimaendringene utfordrer oss på flere områder, både gjennom vår oppgave som planmyndighet og på beredskapsområdet.

Også vi i Beiarn kommune må ta inn over oss at vi har et lokalt ansvar for de politiske prioriteringer på en lang rekke av de områdene som bærekraftmålene handler om. Eksempler på dette er helse-, sosial- og omsorgstjenester, utdanning, tekniske tjenester, beredskap, smittevern, vannforsyning, arealplanlegging og infrastruktur, kollektivtransport og tiltak for miljø.

På samtlige områder hvor vi har en samfunnsoppgave er det behov for et godt og helhetlig kunnskapsgrunnlag. Denne kunnskapen gir oss et felles utgangspunkt for å utvikle kommunen. Utfordringsdokument 2022, det femte i rekken, søker å gi en slik oversikt og helhetlig kunnskap om vår kommune.

I 2020 ble kommuneplanens samfunnsdel rullert og vedtatt av kommunestyret. Planen, som er det viktigste verktøyet for å peke ut og styre utviklingen i ønsket retning, legger klare føringer for utviklingen av «Fremtids-Beiarn».

De tre dimensjonene i en bærekraftig utvikling som planen skisserer opp er samspillet mellom;

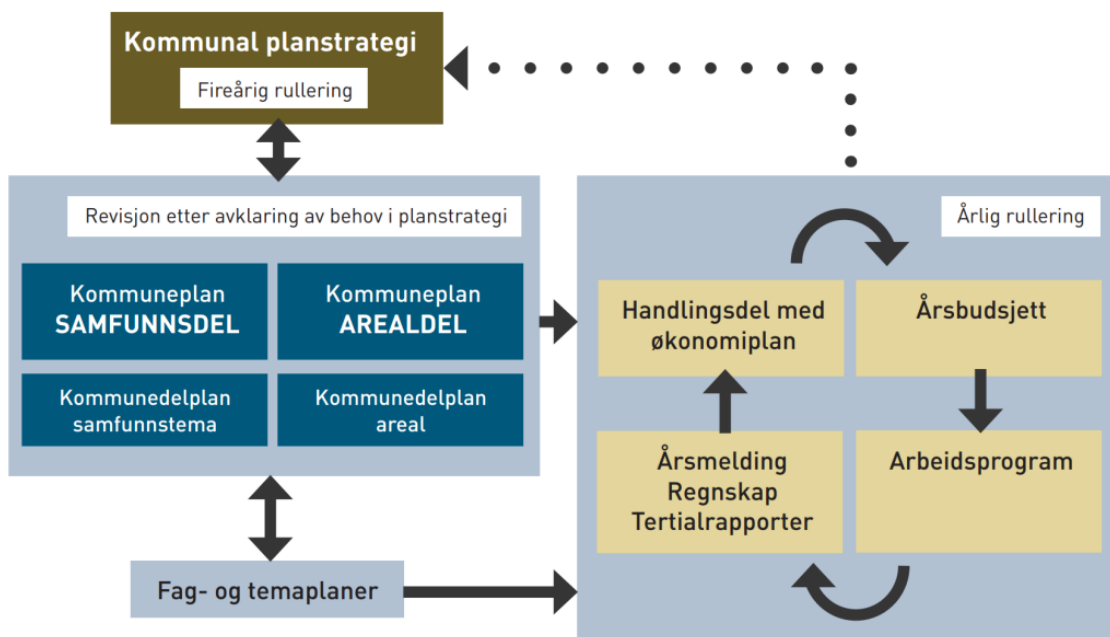

Årets utfordringsdokument vil naturligvis bygge på de føringene som ligger i ny samfunnsplan slik at dokumentet utgjør et solid kunnskapsgrunnlag for en realisering av målene i kommuneplanen.

I løpet av året vil kommuneplanens arealdel rulleres. Arbeidet er godt i gang og det forventes at ny arealdel kan vedtas i løpet av høsten 2022.

Hva inneholder Utfordringsdokumentet

Utfordringsdokumentet skal gi et mest mulig dekkende bilde av hva kommunen må løse, vedlikeholde og forbedre i årene fremover. Dette utfordringsdokumentet skal rulleres årlig, og legges fram hvert år i juni. Det vil da markere oppstart på prosessen med handlingsplan, økonomiplan og budsjett. Hvert fjerde år kan dette også markere starten på valgkampen, og deretter på arbeid med planstrategi og revidering av kommuneplanen. Denne arbeidsmetoden er i tråd med statlig veileder for planstrategi. Se planhjulet i figuren nedenfor.

Kommuneplanens samfunnsdel er det politiske grunnlaget som gir premisser for hvilke områder det er innhentet kunnskap om til utfordringsdokumentet. Bærekraftig utvikling er et overordnet tema for hele kommuneplanen. Hovedsatsingsområdene kobles opp mot dimensjonene sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft som i sammenheng utgjør FNs bærekraftsmål. Sammen med befolkningsutviklingen behandles dette kunnskapsgrunnlaget innledningsvis. Kommuneplanens tre hovedmål

- Skape et attraktivt og robust livsmiljø for unge og unge familier
- «Leve hele livet» - livskvalitet og god folkehelse for alle innbyggere
- Sikre et bærekraftig samfunn

beskriver det strategiske retningsvalget for samfunnsutviklingen i Beiarne og utgjør dokumentets tematiske inndeling.

I kapitlet om Utviklingskommunen ser vi nærmere på utfordringer innen kommuneorganisasjonen, da særlig evnen til å rekruttere, utvikle og beholde medarbeidere, og evnen til utvikling og nyskaping i organisasjonen. Det er i år også tatt med et eget kapittel om kommunal infrastruktur. Til sist er et kapittel som beskriver økonomiske utfordringer i et mer langsiktig perspektiv, på bakgrunn av kommuneproposisjonen som kom i begynnelsen av mai.

Statistikk og metode

For å velge riktige strategier og tiltak for å møte utfordringene må kommunens administrasjon og politikere ha et godt kunnskapsgrunnlag for planer og beslutninger. Av og til er heller ikke realitetene slik vi tror de er, eller hvordan de tilsynelatende er i den praktiske hverdagen. Derfor etterstreber dette dokumentet å se på utviklingen gjennom statistiske sammenhenger og å gå i dybden, gjennom kunnskapen og erfaringene som fagkompetansen besitter.

I mange sammenhenger kan statistikk gi pekepinn på retningen samfunnsutviklingen går i. Den vil likevel aldri gi et helhetlig virkelighetsbilde. Erfaringsbasert kunnskap fra kommunens fagkompetanse er et viktig supplement om forhold i Beiarsamfunnet. I tillegg er det viktig at kommune-organisasjonen og lokalsamfunnet drøfter hva som er forutsetninger for en bærekraftig utvikling for landet som helhet.

Utviklingstrekk underbygges med statistikk der denne fins, hovedsakelig hentet fra Statistisk sentralbyrå sin KOSTRA-database og bearbeidet gjennom Framsikt. Som standard brukes statistikk fra de 5 siste årene. Der ikke annet er angitt er det brukt SSB sin KOSTRA-database, der en sammenlikner med gruppe 6 («sammenliknbare kommuner»), et utvalg av sammenlignbare komuner som har rapportert inn KOSTRA tall for 2021, Kostragruppe 6 og Nordland. En har både brukt utgiftstall fra KOSTRA, samt tall på tjenesteproduksjon (dekningsgrader mv). I forbindelse med beregningen av utgiftstallene er disse justert for utgiftsbehov i Beiarn kommune, i henhold til KMD 1,4399 på landsbasis for 2022.

En må imidlertid være klar over at det er svakheter med statistikken. For å unngå feiltolkninger kreves det at en setter seg godt inn i hva statistikken faktisk kan si noe om før man tar den i bruk.

Så hvordan står det egentlig til i vår kommune og hvilke utfordringer står vi overfor i årene som kommer?

Befolkningsutvikling

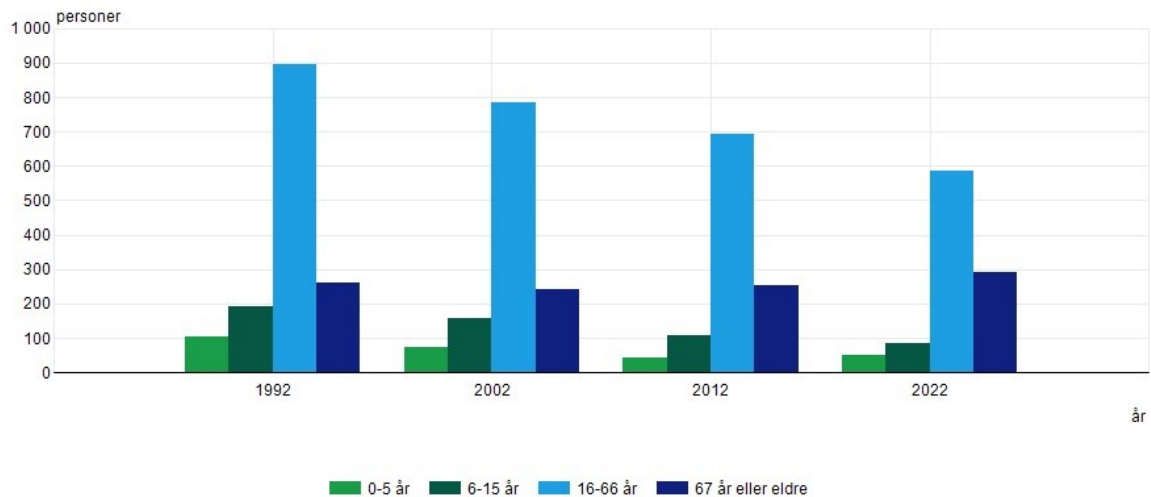
Befolkningsframskrivninger er et nyttig verktøy i planleggingen for framtidige behov. Det er umulig og forutsi den framtidige utviklingen helt nøyaktig. Flytting, fruktbarhet, dødelighet og innvandring er usikkerhetskilder når en lager prognoser.

Befolkning

Kunnskap om befolknings sammensetninger og utviklingen av denne danner grunnlaget for planlegging av fremtidens tjenestebehov og hvilke hensyn som eller bør ivaretas. Denne kunnskapen ligger til grunn for å forstå folkehelseutfordringer og er et utgangspunkt for å vurdere muligheter og utfordringer i framtiden.

Når vi tar utgangspunkt i hovedtall for Beiarn ser vi klart at befolknings sammensetningen allerede har gjennomgått store endringer de siste 20 årene. Vi har sett en kraftigere nedgang for barn og unge og tilsvarende økning over 67 år.

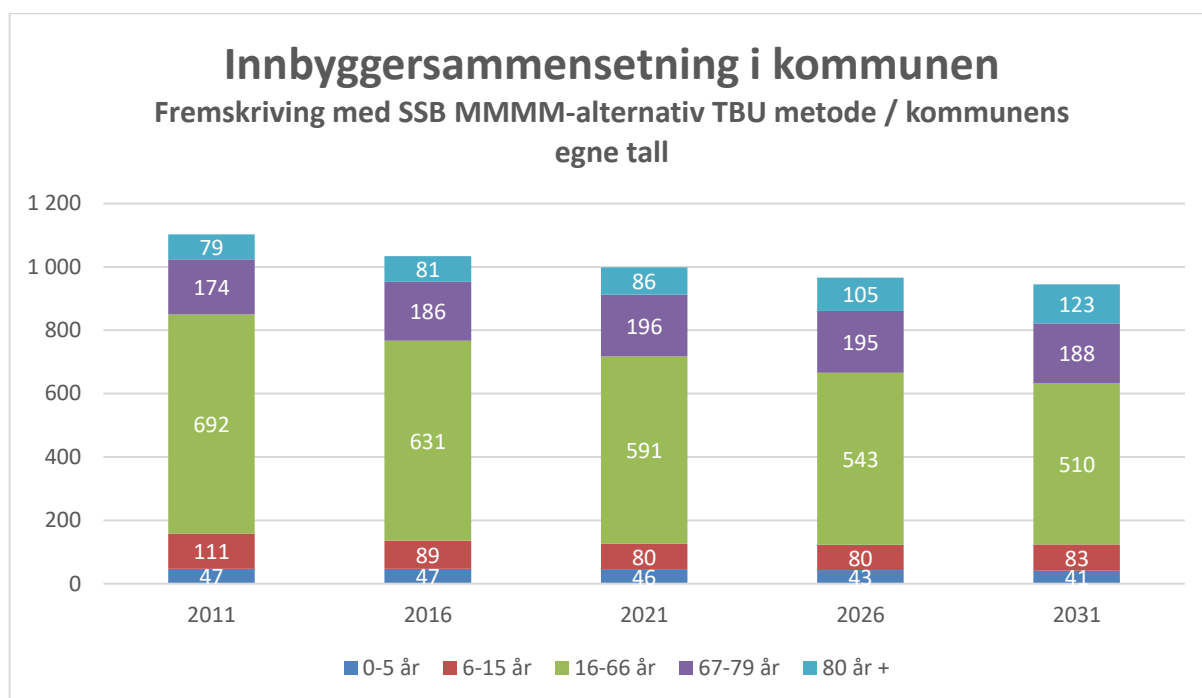
07459: Befolkning, etter alder og år. Beiarn, Personer.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabellen nedenfor viser befolkningssammensetningen basert på Hovedalternativet til SSB for Beiarn.

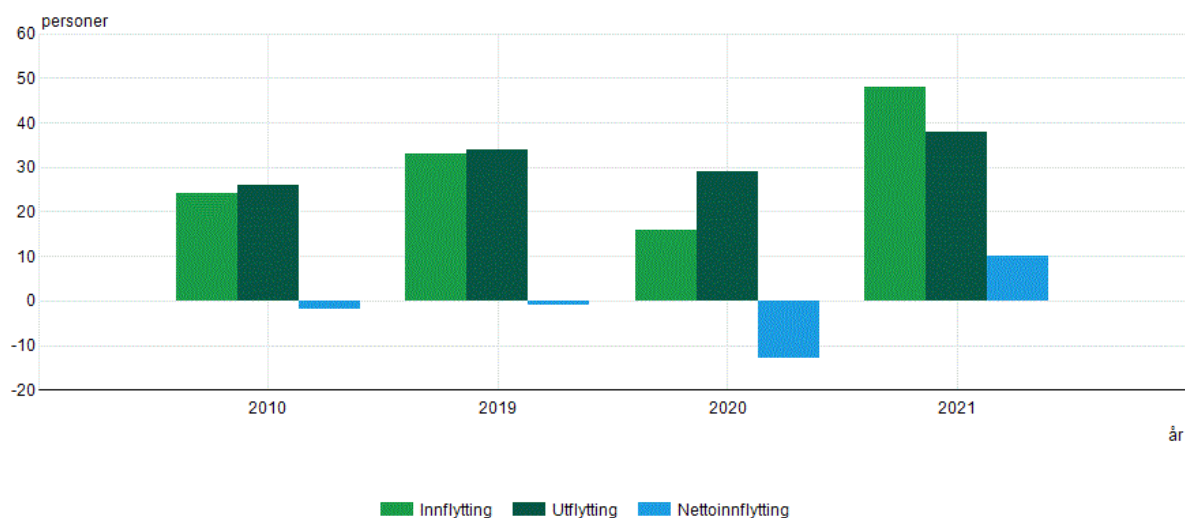

Beiarn har gjennom mange år hatt en nedgang i befolkningen. Prognosene fra SSB tilsier da også at samlet befolkning vil reduseres også for de kommende årene. Vi kunne ønsket at det hadde vært en relativt stabil sammensetning av de ulike alders-gruppene i perioden, men realiteten er at andelen eldre over 67 år øker. Når vi detaljerer demografiutviklingen for kommunen ser vi at prognosene gir en relativ stabilitet i aldergruppen 0-15 år mens den store endringen skjer et økende antall eldre over 80 år og en reduksjon i antall yrkesaktive personer. Samlet sett fortsetter innbyggertallet å synke og antas å ligge på et nivå under 1.000 innbyggere.

Fremskrivningen fra SSB viser at den yrkesaktive aldersgruppen (20-66 år) er den gruppen som i antall vil ha den største reduksjonen med over 18%. Dette vil kunne medføre at det for Beiarn som samfunn vil være kritisk at man lykkes med å gjennomføre tilstrekkelig ny rekruttering av arbeidskraft og at denne arbeidskraften utgjøres av nye innbyggere som flytter til Beiarn. Ny tilflytting krever at vi er i stand til å tiltrekke oss nye innbyggere i sterk konkurranse med våre nabokommuner, ikke minst Bodø kommune som regionsenter.

Som tabellen nedenfor viser så har vi et betydelig antall personer i årlig mobilitet. Faktisk så er så mye som 6-9% av kommunens innbyggere på flyttefot hvert år. I sum de siste årene har vi hatt nær flyttebalanse med årlige variasjoner +/-.

05471: Innenlandsk flytting, etter statistikkvariabel og år. Beirn.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Det økende behovet for ekstern arbeidskraft i prognoseperioden vil med rette strategiske grep kunne medføre at Beirn har et potensial for å opprettholde en større stabilitet i innbyggertallet enn det som fremkommer av en ren fremskrivning fra SSB.

Utfordringer Befolkning

- Fram mot 2040 vil antallet «yngre eldre» (alderen 67-79 år) holdes på et stabilt nivå. Denne gruppen bør i større grad ses på som en ressurs for samfunnet
- Fram mot 2040 vil antallet «eldre eldre» (80 år og over) øker med over 40 prosent. I denne gruppen øker ofte omsorgsbehov med økende alder.

Demografiutgifter

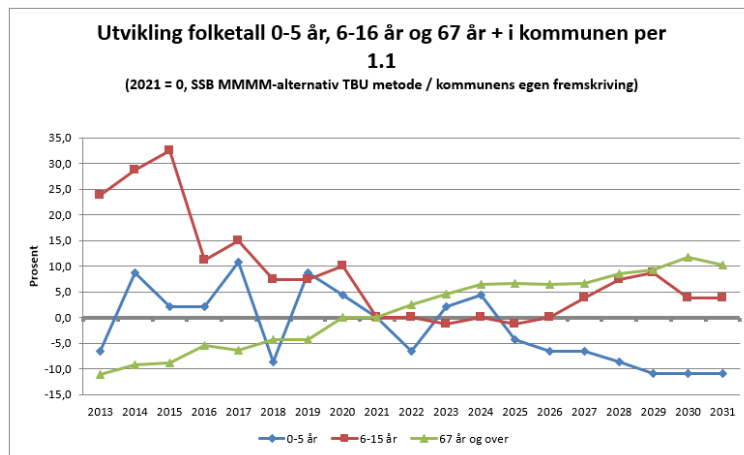
Demografi innebærer ikke bare en endring av befolkningsstatistikken men har direkte betydning for kommunens tjenestenivå i årene fremover. Sentralt i å kunne fastsette kommunens fremtidige demografiutgifter er derfor å beregne et anslag for hva befolkningsframskrivninger vil kunne komme til å bety for kommunens brutto utgiftsbehov til sentrale velferdstjenester som grunnskole, barnehage og pleie og omsorgstjenester.

Utfordringer Demografiutgifter

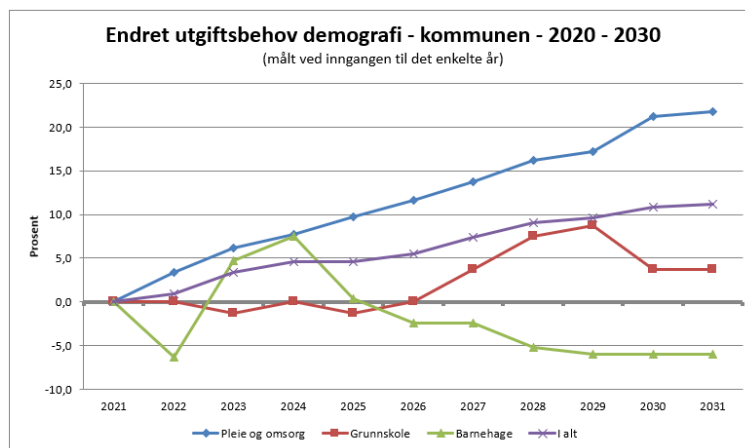
- Samlede demografiutgifter forventes å øke med Mnok 7,5 i den kommende 10-års perioden. Det er spesielt innenfor Pleie og Omsorg vi ser en økning mens utgiftene til skole og barnehage vil ha en svak fallende tendens.
- Vi må i større grad sørge for at endringer i demografi får direkte effekt for det enkelte rammeområdes ressursbruk. I tillegg må vi hente inn netto effektivisering gjennom driften for å kunne finansiere fremtidig netto økte utgifter.
- Hvordan kan kommunen omstille sin virksomhet på kritiske tjeneste- og velferdsområder på en slik måte at det skapes en merverdi for kommunens innbyggere i tråd med Kommuneplanens 3 hovedmål?

Vi blir stadig eldre. Det tyder på bedre helse og på mange måter bedre liv. Samtidig gir det utfordringer for bærekraften i våre velferdsordninger. KS har utarbeidet en slik regnearkmodell, basert på Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBUs) metodikk og forutsetninger. Vi legger denne til grunn for den kommende gjennomgangen av kommunens forventede endringer i demografikostnader. Beregningene baseres på analyser av hvordan kommunesektorens utgifter faktisk fordeler seg på individrettede velferdstjenester til de ulike aldersgruppene. De bygger altså ikke på noen sentralt fastsatt norm for tjenestetilbudet. Det legges videre til grunn konstante gjennomsnittskostnader, uendret standard, uendret produktivitet og uendret dekningsgrad. Høyere dekningsgrad eller høyere standard vil isolert sett trekke i retning av økte utgifter, mens økt produktivitet vil trekke i retning av reduserte utgifter.

Med utgangspunkt i 2021 som «0» år viser samlede prognoser at befolkningen i Beiarn vil reduseres de kommende 10 årene. Dette skjer imidlertid ikke jevnt aldersfordelt og figuren ovenfor illustrerer på en god måte det faktum at det vil bli klart flere eldre mens det vil bli færre mellom 0 og 15 år.

Beregningene ovenfor illustrerer hvilken utvikling – og utfordringer – som ligger i behovet for omprioritering av kommunens ressurser innen områdene Oppvekst og Pleie og Omsorg.

Endring								SUM
utgiftsbehov per 1.	Pleie- og omsorg	Grunnskole	Barnehage	Sosial	Kommunehelse	Barnevern		BEIARN
2022	1248	0	-488	-115	14	-40		619
2023	1072	-149	853	-102	8	-6		1676
2024	547	149	213	-83	3	-7		824
2025	789	-149	-550	24	-12	-62		39
2026	673	149	-213	-12	-16	-5		577
2027	811	447	0	-36	7	39		1268
2028	927	447	-213	-67	26	21		1141
2029	348	149	-62	-46	5	-5		389
2030	1505	-597	0	-50	28	-42		844
2031	213	0	0	-1	-24	9		198
Sum 2022-2031	8134	447	-460	-488	41	-99		7574

Samlede demografiutgifter øker i de nærmeste årene. Omregnet til netto driftsrammer for budsjettåret 2023 så innebærer dette at vi har behov for en økning av netto utgiftsramme til Pleie og Omsorg på Mnok 1 mens rammene til drift av barnehage forventes å øke med med Mnok 0,4 for årene 2022/2023.

Gjennom sammenslåing av skolene fra og med høsten 2020 er det lagt et godt grunnlag for å kunne oppnå en effektiv ressursbruk. Likeledes vil ferdigstilling av ny barnehage på Tollå gi mulighetene for en mere effektiv drift av barnehagesektoren. Vedtaket høsten 2020 om bygging av ny skole sentralt plassert i kommunen legger videre et viktig grunnlag for en mulighetene for en effektiv drift av grunnskolen i Beiarn i fremtiden. Investeringer har sin pris gjennom økte kapitalkostnader, men i en verden med vedvarende lavt rentenivå bidrar disse investeringene til en vital fornying av Beiersamfunnet og potensielt positive ringvirkninger for kommunen.

De overordnede styringssignaler

Kommunene har et bredt ansvar for grunnleggende tjenester som er viktige i innbyggernes hverdag.

Dette omfatter bl.a. barnehager, skole, helse- og omsorgstjenester, renovasjon og teknisk infrastruktur som veier, vann og avløp. Gode og forutsigbare økonomiske rammer er en forutsetning for at kommunene skal kunne levere de tjenestene som innbyggerne etterspør og har krav på.

Det er gjennom inntektsfordelingen at staten bidrar til å gi kommunen økonomiske rammer for å levere disse grunnleggende tjenestene og bidra til at vi som kommune har et handlingsrom til å utforme tjenestene i tråd med lokale behov og prioriteringer.

På denne bakgrunn vil vi i det følgende oppsummere noen av de grunnleggende styringssignalene som fremkommer gjennom sentrale kilder som legger føringer for den langsiktige inntektsfordelingen til kommunesektoren.

Hvordan kan de langsiktige utfordringene i kommunesektoren møtes? (kilde Prop. 192 S (2020–2021))

Regjeringen la i februar 2021 frem Perspektivmeldingen 2021. Meldingen drøfter viktige utfordringer for norsk økonomi, for offentlige finanser og for videreføringen av de norske velferdsordningene i et langsiktig perspektiv.

I årene fremover vil handlingsrommet i statsbudsjettet bli mindre. Det blir flere eldre, noe som vil gi en vekst i utgifter til helse- og omsorgstjenester og til pensjonsutbetalinger. For kommunene vil dette bety vekst i utgifter til pleie- og omsorgstjenesten, og at arbeidskraftbehovet øker innenfor sektoren. Samtidig vil det bli relativt færre i yrkesaktiv alder, noe som også betyr at veksten i skatteinntekter vil avta.

Regjeringens strategier

For at innbyggerne også på lang sikt skal kunne få gode velferdstjenester, må det gjøres noen grep.

Slik kan regjeringens strategier for å møte utfordringene oppsummeres:

- Skape flere jobber
- Verdiskaping og jevn fordeling sikres gjennom at flest mulig er i arbeid
- En effektiv og fremtidsrettet offentlig sektor
- Klima- og miljøutfordringene må møtes med en offensiv politikk

For å møte samfunnsutfordringene må vi **jobbe smartere**. **Innovasjon, digitalisering og bruk av ny teknologi** er helt sentralt. Regjeringen vil legge til rette for at innovasjon kan skje gjennom å gi kommunene handlingsrom og insentiver til å innovere.

Kommunesektoren må ha god økonomi for fortsatt kunne gi gode tjenester og satse på fremtidens løsninger. Dette oppnås best med **mer rammefinansiering og mindre øremerking**, slik at kommunene kan finne lokalt tilpassede løsninger og beholde gevinsten når ting gjøres smartere. Den statlige styringen av kommunesektoren bør baseres på mer målstyring og mindre detaljstyring. Regjeringen ønsker å sette overordnede mål, og har tillit til at kommunene finner gode måter å nå disse målene på.

Kapasitet, kompetanse og kommunestruktur

De overordnede og langsiktige føringene for kommunenorge peker fortsatt på behovet for en mere fremtidsrettet kommunestruktur. Det er grunn til å anta at dette legges til grunn for føringene for de langsiktige økonomiske rammebetingelsene for kommunenorge.

Statsforvalternes årsrapporter for 2020 synliggjør at det fortsatt er utfordringer med kapasitet og kompetanse i mange kommuner, og at det er nødvendig å fortsette arbeidet med endringer i kommunestrukturen. Statsforvalteren i Nordland skriver blant annet i sin årsrapport følgende;

«Mange av kommunene i Nordland er i en negativ spiral med befolkningsnedgang, trangere kommuneøkonomi og behov for å ta ned driften. Kommunene prioriterer ikke den overordnede kommuneplanleggingen i tilstrekkelig grad. I valget mellom sårt tiltrengt aktivitet blir hensynet til allmenne interesser og bærekraftsprinsippene ofte nedprioritert. Dette medfører at arealdisponeringen i flere kommuner i stor grad ser ut til å bli styrt av utbyggingsinteresser og ikke som en del av en overordnet plan for utviklingen i hver enkelt kommune. Dette resulterer ofte i konflikter med nasjonale rammer for planleggingen, herunder strandsonevern, friluftsliv, naturmangfold, reindrift og landbruk. En stabil økning i antall dispensasjoner de siste ti år er med på å svekke en styrt og helhetlig arealplanlegging. Mye av planleggingen i fylket er ellers fragmentert og bygger ikke på helhetlige overordnede kommunale planer. Årsaken til dette er sammensatt, men hovedårsaken er gamle planer, manglende kapasitet og plankompetanse i kommunene.»

I **kommuneproposisjonene nr. 192 S** side 39 som ble lagt frem i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2021 fremmhever departementet blant annet følgende effekt av gjennomført endring av kommunestruktur;

«Sammenslåingen har gitt større robusthet innenfor de fleste fagområder, noe som har vist seg å være en styrke det siste året hvor beredskap og nye oppdrag har preget hverdagen. Bredere kunnskap, større miljø for kunnskapsdeling og diskusjoner som gir bedre faglige leveranser. Større fagmiljøer er positivt og gir mer handlekraft i utvikling av tjenestene. Større fagmiljøer gir også flere muligheter til differensiering av tjenestetilbudet som kan bidra til økt kvalitet og effektivisering og samtidig attraktivt for ansatte med spesialkompetanse.»

De samme overordnede signalene fremkommer gjennom **Persektivmeldingen 2021** (meld. St. 14 (2020-2021)). Meldingen legges frem hvert 4. år og drøfter viktige utfordringer for norsk økonomi, for offentlige finanser og for videreføring av de norske velferdsordningene i et langsiktig perspektiv.

Regjeringen oppnevnte 12. mai 2020 **Inntektssystemutvalget** som skal legge frem sin sluttrapport 26. august 2022.

Inntektssystemet består i dag av tre hovedelementer:

- innbyggertilskuddet med en utgiftsutjevning
- ulike regionalpolitisk begrunnede tilskudd
- omfordeling av skatteinntekter

Inntektssystemet fordeler rammetilskuddet og omfordeler skatteinntektene til kommunene. Utvalget skal vurdere dagens inntektssystem og de ulike elementene i dette, og komme med et forslag til utforming av inntektssystemet for kommunene.

Hovedpunkt i mandatet/arbeidsområde for utvalget er;

«Utvalget bes om å foreta en helhetlig gjennomgang av inntektssystemet for kommunene. Utvalget bes om å vurdere dagens inntektssystem og de ulike elementene i dette, og komme med et forslag til utforming av inntektssystemet for kommunene. Forslag til utforming av inntektssystemet skal holdes innenfor en provenynøytral ramme. Utvalget bes vurdere hvordan de ulike elementene i systemet virker sammen.»

Samlet sett gir disse sentrale dokument og prosesser signaler som vi må forvente vil påvirke vårt handlingsrom som liten kommune, dette til tross for den finansielle særstilling som Beiarn har i kommunal sammenheng. For å avhjelpe de identifiserte utfordringene som er skissert ovenfor er det derfor viktig at vi som organisasjon fortsatt er i stand til å bygge strategiske allianser mot våre nabokommuner slik at vi samlet sett kan utfylle våre styrker og svakheter som små uavhengige kommuner i fremtiden. Det må blant annet forventes at det vil være et økende behov for spesialisering av tjenesteproduksjonen i fremtiden – ut over de samarbeid vi ser i dag. For å lykkes i denne utviklingen må vi også som en av de minste kommunene i Nordland være fremoverlente slik at vi ikke i fremtiden alltid blir netto kjøpere av felles kommunale tjenester av ulik karakter.

Forventet utvikling i frie inntekter, pensjon og netto finansutgifter

Utfordringsdokumentet baserer seg på kommuneproposisjonen 2022 og revidert nasjonalbudsjett (RNB) 2022. Basert på dette har KS oppdatert sin prognosemodell for skatteinntekter og rammetilskudd for den enkelte kommune, og vi baserer anslagene våre på denne oppdaterte modellen.

Kommunens frie inntekter består av:

- Skatteinntekter
- Inntektsutjevnerende tilskudd (skatteutjevning)
- Rammetilskudd fra staten (utgiftsutjevning)
- Eiendomsskatteinntekter
- Inntekter fra konsesjonskraft og andre kraftinntekter
- Integreringstilskudd og rentekompensasjon

I dette utfordringsdokumentet for 2023 - 2026 oppgis alle inntektsanslag og utgiftsrammer, med unntak av finansområdet (renter og avdrag), i faste 2022-kroner. Kompensasjon for lønns- og prisvekst (måles av SSB og Finansdepartementet for kommunesektoren) kommer dermed i tillegg til de oppgitte størrelsene. Størrelsen på kompensasjonen framkommer i de årlige statsbudsjetter. Kompensasjon for lønns- og prisvekst gir ikke noe grunnlag for å endre aktivitetsnivået.

De økonomiske hovedelementene i regjeringens forslag til kommuneopplegget for 2023 og endringsforslag for 2022 oppsummeres i det følgende;

Endringer i det økonomiske opplegget for 2022.

- Netto økning i frie inntekter i 2022 i RNB blir på 8,3 mrd. kroner. Økningen i frie inntekter må sees i sammenheng med at anslaget for den kommunale lønns- og prisveksten (deflatoren) for 2022 er økt fra 2,5% i nasjonalbudsjettet til 3,7% i RNB. Økningen tilsvarer en utgiftsvekst for kommunene med i størrelsesorden 4 – 4,5 mrd. kroner. Til grunn for deflatoren ligger en forventning om at både årslønnsveksten og den kommunale prisveksten i 2022 vil være på 3,7 prosent. I tillegg kommer at prisveksten i 2021 ble 1,0 prosentpoeng høyere enn anslaget i nasjonalbudsjettet, en prisvekst som også må finansieres innenfor rammen for frie inntekter i RNB.
- Regjeringen foreslår ikke noen bevilgning over rammetilskuddet i 2022 (og heller ikke gjennom øremerkede bevilgninger) for å kompensere kommunenes ekstra utgifter og inntektsbortfall som følge av Korona pandemien i 1. halvår 2022. Regjeringen viser i stedet til at arbeidsgruppen, som ble nedsatt våren 2020, skal levere en rapport som omhandler 1. halvår inne 1. september. Departementet vil på denne bakgrunn vurdere behovet for eventuelle endringer i kompensasjonen for 1. halvår 2022.

Det økonomiske opplegget for 2023.

2,3 mrd. kroner av det oppjusterte skatteanslaget i 2022, knyttet til ekstraordinært høyt utbytte i 2021, betraktes av regjeringen som en engangsinntekt for 2022 som ikke skal videreføres til 2023. Utgangspunktet for de frie inntektene i 2023 er dermed 2,3 mrd. kroner lavere enn de frie inntektene i RNB eksklusive covid-19 og andre engangsbevilgninger i 2022.

Samtidig legger regjeringen opp til en realvekst i frie inntekter for 2023 med 1,2 – 1,5 mrd. kroner for kommunene. Av realveksten er 0,9 mrd. kroner relatert til økte utgifter som følge av befolkningsendringer (demografiskompensasjon).

Kommuner med under 3 200 innbyggere og skatteinntekter under 120 prosent av landssnitt som har spesielt høye utgifter til ressurskrevende tjenester, får en særskilt kompensasjon som kommer i tillegg til det ordinære toppfinansierstilskuddet. Rammene er foreslått økt med 25 mill. kroner.

Årene 2024 – 2026.

Det gis i statsbudsjettet ikke noe tallanslag for hvilken realvekst som kan forventes i årene 2024 – 2026. I prognosemodellen der det derfor ikke lagt inn noen anslag for generell realvekst i disse årene.

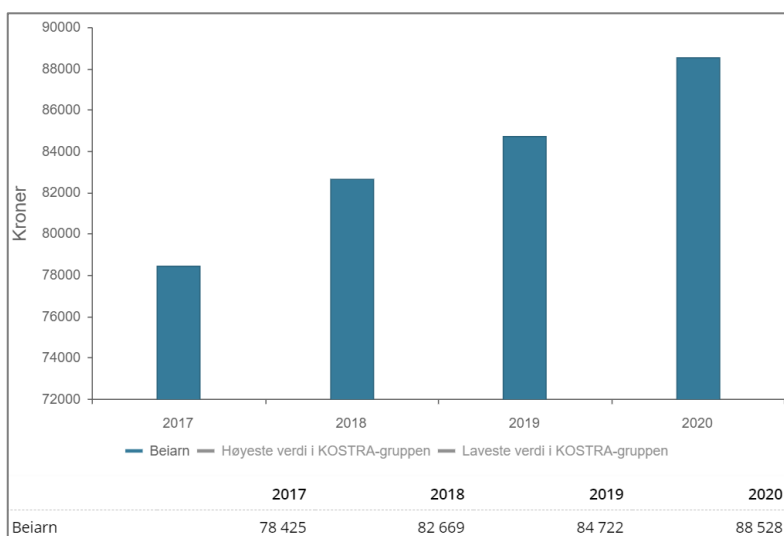
I fordelingen av anslaget mellom skatt og rammetilskudd for 2023 er det i kommuneproposisjonen lagt til grunn at skatteinntektene (inkl. eiendomsskatt) skal utgjøre omlag 40 pst av kommunens samlede inntekter. Prognosemodellen bygger på denne forutsetningen.

Frie inntekter

Kommunenes frie inntekter består av skatteinntekter og rammetilskudd og utgjør om lag 72 prosent (77 prosent når en inkluderer momskompensasjon) av kommunesektorens samlede inntekter. Dette er inntekter som kommunene kan disponere fritt uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover og regler.

Det overordnede formålet med inntektssystemet er å jevne ut de økonomiske forutsetningene for at kommunene skal kunne gi et mest mulig likeverdig tjenestetilbud over hele landet.

Historiske frie inntekter fremkommer som følger:

Frie inntekter består av rammetilskudd og skatteinntekter. Siden vi ikke kjenner de endelige skatteinntektene for 2022 før i januar 2023, er det gjort et anslag på hvor store skatteinntektene for 2022 vil være. Det presiseres derfor at det angitte nivået på frie inntekter er et anslag. Basert på kommuneproposisjon 2023 og RNB 2022 anslår vi en utvikling i kommunens inntekter fra skatt på inntekt og formue og rammetilskudd, fordelt på inntekts- og utgiftsutjevning, som følger:

BEIARN	1839						
2022-prisnivå for årene 2023-2026	PROGNOSE						
1000 kr	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)	25 986	25 009	26 029	26 918	26 915	27 032	27 033
Utgiftsutjevning	23 181	25 763	25 646	25 893	25 893	25 797	25 797
Overgangsordning - INGAR	-56	-38	-3	-	-	-	-
Saker særskilt ford (inkl. per grunnskole, helsestasjon skolehelse, barnevernsreform, bortfall eiendoms)	729	220	403	903	903	626	626
Overgangsordning - kommuner som skal slås sammen	-	-	-	-	-	-	-
Korreksjon forsøksordninger barnevern og omsorgstjenester	-	-	-	-	-	-	-
Inndelingstilskudd/ trekk Nannestad/Ullensaker	-	-	-	-	-	-	-
Nord-Norge-tilskudd/Namdalstilskudd	1 852	1 893	1 859	1 883	1 889	1 889	1 889
Storbytilskudd	-	-	-	-	-	-	-
Småkommunetillegg	5 875	6 034	6 034	6 034	6 034	6 034	6 034
Sor-Norge tilskudd (kommuner med over 3 200 innb)	-	-	-	-	-	-	-
Regionsentertilskudd	-	-	-	-	-	-	-
Veksttilskudd	-	-	-	-	-	-	-
Ordinært skjønn	-	-	-	-	-	-	-
Ekstra skjønn fra KMD - ressurskrevende tjenester	-	-	-	-	-	-	-
Skjønn fra KR D - komp. bortfall veksttilskudd kommunesammenslåing	-	-	-	-	-	-	-
Ekstra skjønn KMD, inkl. ufrivillig alene kommuner, infrastruktur, retaksering prod.utsyr mv, bortfall eiendoms skatt produksjonsutstyr	-	-	-	-	-	-	-
Koronapandemi - tilleggsbevilgninger gjennom innbyggertilskuddet og tabell-C (skjønn statsforvalteren, linje 47, kommer i tillegg)	1 502	3 618	169	-	-	-	-
Tilleggsnummer statsbudsjett - økt realvekst og oppgaveendringer	-	-	522	-	-	-	-
Tilleggsnummer statsbudsjett - nytt tilskudd per kommunal grunnskole inkl. finansingstrekk	-	-	271	-	-	-	-
Tilleggsnummer statsbudsjett - redusert rammetilskudd som følge av økt skatteanslag	-	-	-464	-	-	-	-
Stortinget saldering budsjett 2022	-	-	-25	-	-	-	-
Endringer etter Stortingets budsjett saldering 2022	-	-	47	-	-	-	-
Stortinget opprinnelig saldering budsjett 2018 - 2021	-	51	-	-	-	-	-
RNB 2018 - 2022 (utenom koronapandemi)	317	46	-1 534	-	-	-	-
Nysaldering av statsbudsjett 2018 - 2021 (utenom koronapandemi)	-	-	-	-	-	-	-
Sum rammetilskudd uten inntektsutjevning og ekstra skjønn statsforvalter (se linje 47 og 50 nedenfor)	59 387	62 596	58 954	61 631	61 634	61 378	61 379
Netto inntektsutjevning	2 242	4 578	5 937	3 999	3 999	3 999	3 999
Sum rammetilskudd for ekstra skjønn fra statsforvalteren	61 629	67 174	64 891	65 630	65 633	65 377	65 378
Rammetilskudd - endring i %	5,6	9,0	-3,4	1,1	0,0	-0,4	0,0
Skatt på formue og inntekt	28 080	29 701	30 786	30 120	30 120	30 120	30 120
Skatteinntekter - endring i %	1,2	5,8	3,7	-2,16	-	-	-
Andre skatteinntekter (eiendomsskatt)	-	-	-	-	-	-	-
Sum skatt og rammetilskudd (avrundet) ekskl. ekstra skjønn fra statsforvalteren	89 709	96 875	95 700	95 800	95 800	95 500	95 500

Anslag frie inntekter for Beiarn kommune er Mnok 95,800. Dette anslaget på frie inntekter innebærer en uendret nominell «vekst» for Beiarn kommune fra 2022 til 2023. I samme periode legger regjeringen opp til en realvekst i sektorens frie inntekter på mellom 1,2 og 1,5 mrd. kroner. Dette tilsvarer en vekst på om lag 0,5 prosent på landsbasis.

Utfordringer Frie inntekter

- Ut fra forventet folketall viser beregninger at Beiarn vil få en samlet svak utvikling i rammetilskudd (skatt og rammetilskudd, inklusive skatteutjevning) fra 2022 til 2023. Utviklingen forventes og representere en forventet realnedgang fra foregående år. Dette indikerer at vi vil ha en utfordring med å oppnå en budsjettbalanse for 2023, gitt en forventet deflator i RNB 2022 på 3,7% (oppjustert fra 2,5% i saldert budsjett for 2022).
- Kompensasjon for- og trekk for oppgaveoverføringer viser over tid at rammene for frie inntekter til kommunene reduseres. Eksempler på dette er;
 - Overføring av skatteoppkreverfunksjonen til Skatteetaten
 - Fjerning av tilskudd til etablering/rehabilitering av bolig
 - Innstramming i rammene for refusjon innen Ressurskrevende tjenester
 - Implementering av barnevernsreformen i 2022 med endring i finansiering
- De statlige overføringene og sammensetningen av disse er gjenstand for evaluering gjennom det regjeringsoppnevnte Inntektssystemutvalget. Sluttrapport legges frem 26.08.2022.
- De kommunale rammene for 2023 - 2026 vil ventelig bli strammere.

Ressurskrevende tjenester

Over år har det vært gjennomført betydelige innstraminger i statens finansiering for særlig ressurskrevende tjenester innenfor helsesektoren. Innslagspunktet for ressurskrevende tjenester har reelt økt med kr. 200.000 pr. bruker i perioden 2016 – 2020, hvorav 80% av dette er dekket gjennom de kommunale budsjettene. I tillegg kommer tap for de brukere som ikke lenger når opp til innslagspunktet når dette øker.

	Anslag effekt økt kommunal egenfinansiering, mill. kroner	
	Samlet	Herav økt innslagspunkt 2020
Oslo	-151	-32
Viken	-292	-62
Innlandet	-136	-29
Vestfold og Telemark	-129	-27
Agder	-75	-16
Rogaland	-118	-25
Vestland	-161	-34
Møre og Romsdal	-77	-16
Trøndelag	-109	-23
Nordland	-76	-16
Troms og Finnmark	-91	-19
Samlet	-1 416	-300

I tillegg kommer tap for brukere som ikke lenger når opp til innslagspunktet

Verd å merke seg spesielt er at refusjonsordningen for særlig ressurskrevende brukere ikke dekker de over 67 år. For denne aldersgruppen faller derfor disse kostnadene i sin helhet på den kommunale driften.

I 2023 foreslås tilleggskompensasjonsordning styrket med mnok 25.

Ordningen gjelder for kommuner:

- med færre enn 3.200 innbyggere
- har høyere utgifter til ressurskrevende tjenester – (trolig egenandel prer innbygger som overstiger 5-6000 kr.)
- har gjennomsnittlig skatteinntekter de siste tre årene som er lavere enn 120% av landsgjennomsnittet

Terskelverdiene for å få tilleggskompensasjon vil komme i statsbudsjettet, dermed kan forventet kompensasjon inntektsføres i året kostnadene oppstår.

Inntekter fra kraft og skatteinntekter – Eiendomsskatt

Mange kommuner, deriblant Beiarn kommune, med verdifulle naturressurser er åpne for å utnytte disse til storsamfunnets beste. Men det forutsetter at de får betalt for sin naturkapital ved en andel av grunnrenten.

*” Dette særskilte regelverket (kraftskatteregimet) er i hovedsak knyttet til ønsket om at vertskommunene skal få en andel av verdiene fra kraftproduksjon. Dette er dels begrunnet som **kompensasjon for naturinngrep** i kommunen og dels fordi det er et ønske om at **kommunene skal få en andel av verdiene av lokale naturressurser.**”*

St. prp.nr.1 2003 2004 s.72

Høsten 2019 la det regjeringsutnevnte kraftskatteutvalget frem sin rapport. Sanderudutvalget foreslo gjennom dette å avvikle kommunenes lovbestemte rettigheter til konsesjonsavgifter og konsesjonskraft og å endre verdsettelsesprinsipp for eiendomsskatt. Kommunenes inntekter fra kraftproduksjonen er generelt sett under press og selv om Sanderutvalgets innstilling ble skrinlagt i februar 2020 er nok ikke siste kapittel skrevet i forhold til kraftkommunenes særlige inntekter fra kraftproduksjonen. I så måte påvirker statens endringer i grunnrenteskatten verdsettelse av kraftanlegg for kommunenes eiendomsskatteformål. I forbindelse med Inntektssystemutvalgets arbeide har det på nytt kommet opp spørsmål i forbindelse med en eventuell endring der større deler av kommunenes inntekter fra naturressursbeskatning skal kunne inngå i en fremtidig inntektsutjevning. Spesielt gjelder dette forhold rundt konsesjonsinntekter som spesielt er nevnt i utvalgets mandat men forholdet kan også berøre kommunenes formuesskatteinntekter fra naturressursene.

Verd å merke seg er at kraftkommunene særskilt blir omtalt som «kommunegruppe» i kommuneproposisjonen ved fremstilling av kommunenes «frie inntekter».

Regjeringen har i Hurdalsplattformen verbalt styrket prinsippet om lokale inntekter fra naturressursbaserte næringer. Det gjenstår da å se om dette videreføres i forbindelse med den politiske realitetsbehandlingen av inntektssystemutvalgets innstilling.

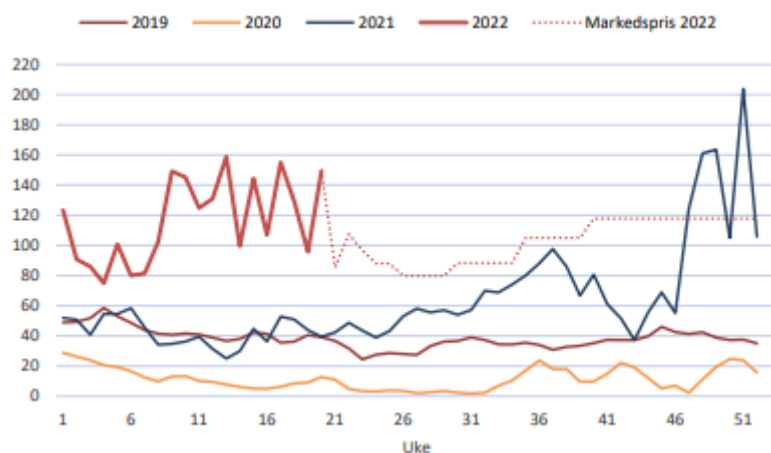
Beiarn kommune har i dag relativt store inntekter som knytter seg til kraftproduksjon. Den største posten gjelder eiendomsskatt som i 2022 gir en budsjettert skatteinngang på Mnok 13,228.

Eiendomsskatten er i inneværende års budsjett redusert med Mnok 0,377 fra foregående budsjettår. Inntektene fra eiendomsskatten forventes å falle noe for 2023/24. Effekt av innfasing av faktisk kraftproduksjon fra Govdessaåga Kraftverk samt oppstart av produksjon ved nye Breivik Kraftverk vil over de kommende 5 årene isolert sett bidra til en økning i eiendomsskatten. I motsatt retning trekker imidlertid innfasing av grunnlagsår med lav kraftpris i beregningsgrunnlagte for eiendomsskatten.

Rådmannen vil påpeke at Beiarn kommune ikke har utnyttet det inntekspotensial som ligger i eiendomsskatten. Kommunens inntekter kan økes over tid med 1,5-2,5 mill. kroner årlig ved og utvide skattegrunnlaget med bolig- og næringseiendommer. Anslaget er et forsiktig anslag basert på tidligere gjennomført taksering samt maksimal skattesats etter siste endringer gjennomført i forbindelse med statsbudsjettet for 2019/2020.

Øvrige kraftinntekter

Konsesjonskraftinntektene avhenger av differansen mellom den avtalte salgspris på konsesjonskraften og hva det koster å produsere kraften (selvkost). For 2021 ble det regnskapsført netto inntekter fra salg av konsesjonskraft på Mnok 2,985 mot tilsvarende i 2020 Mnok 6,272. I 2022 ser vi tendenser til en ytterligere reduksjon av kraftpris. Prisen for salg av fremtidig kraft har som en følge av dette blitt redusert, etter flere år med gradvis økende strømpriser frem til 2020. Det hersker på denne bakgrunn stor usikkerhet med nettoverdien fra salg av konsesjonskraft i planperioden. Spotpriser på Nord Pool kraftmarked, systempris øre pr/kWh har de siste 3 årene utviklet seg som følger;

Kilde; Ishavskraft AS

Kraftinntektene har hatt følgende utvikling de siste 5 år:

<i>(tall i tusen)</i>	2017	2018	2019	2020	2021
Konsesjonskraft	2 085	3 651	6 560	6 272	2 985
Konsesjonsavgift	3 675	3 796	4 152	3 862	3 862
Naturressursskatt	6 489	7 979	8 548	7 124	6 585
Eiendomsskatt	12 200	10 789	10 933	12 073	12 301
SUM	24 449	26 215	30 193	29 331	25 734

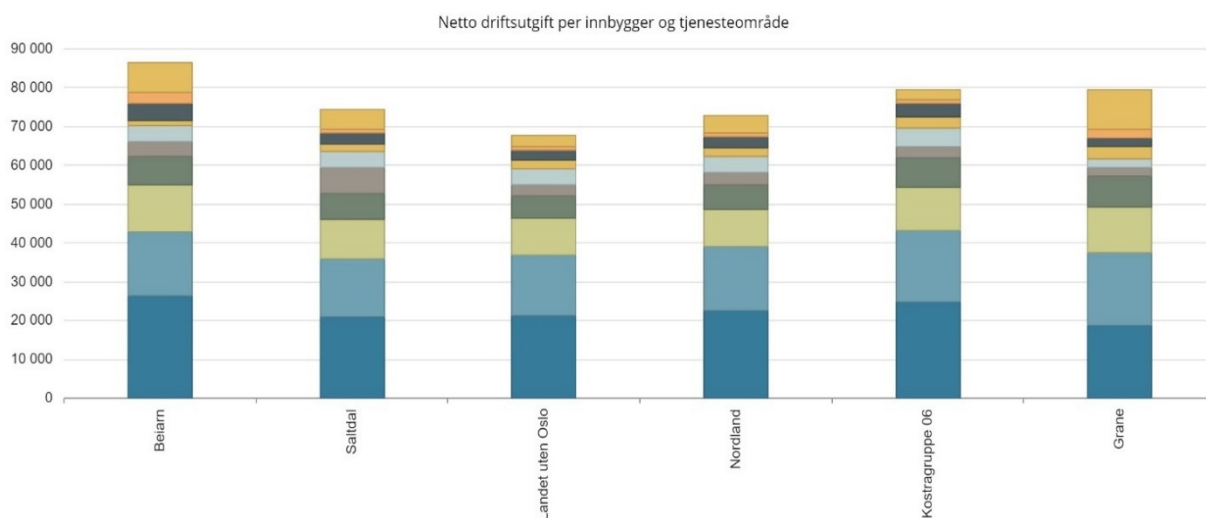
Utfordringer Kraftinntekter

- Kommunenes inntekter fra kraftproduksjonen er generelt sett under press. Det er på denne bakgrunn behov for et kontinuerlig og godt arbeide gjennom blant annet LVK og politisk arbeide for å sikre at kraftkommunene skal få en andel av verdiene av lokale naturressurser.
- Netto inntekter fra salg av konsesjonskraft ventes på nivå med 2021 som følge av vedvarende lave kraftprisen gjennom 2021 og inn i 2022.

Kommunens ressursbruk - KOSTRA:

En sammenligning med nærliggende kommuner vil kunne gi et grunnlag for å vurdere vår ressursbruk sett i forhold til disse utvalgte kommunene. En sammenligning via Kostra (SSB) gir imidlertid noen utfordringer da det erfaringsmessig er for stor variasjon i de enkelte kommuners kvalitet på sin rapportering. I det følgende vil vi illustrere noen sentrale utdrag fra det omfattende utvalget av statistikk som foreligger på området.

Netto driftsutgift per innbygger og tjenesteområde; (Kilde Framsikt)

*) Grafen viser netto utgift per innbygger og tjenesteområde. Prosent viser tjenesteområdets andel av netto driftsutgifter. Beløp viser netto driftsutgift per innbygger. Beløpene er justert for utgiftsbehov.

Fordelingen med bakgrunn i regnskapstallene for 2021 vider betydelige forskjeller i ressursbruk målt i netto driftsutgift per innbygger for de ulike tjenesteområdene.

	Landet		Kostragruppe			
	Beiarn	Saltdal	uten Oslo	Nordland	06	Grane
Pleie og omsorg	26 538	21 086	21 402	22 424	24 654	18 800
Grunnskole	16 518	14 892	15 616	16 689	18 733	18 604
Barnehage	12 072	10 080	9 560	9 577	10 992	11 817
Adm, styring og fellesutgifter	7 279	6 750	5 433	6 390	7 732	8 027
Sosiale tjenester	3 827	6 625	2 999	2 960	2 746	2 085
Kommunehelse	4 063	4 070	4 232	4 324	4 922	2 425
Barnevern	1 380	1 857	2 025	2 170	2 611	3 176
Kultur og idrett	4 411	2 966	2 657	2 887	3 515	2 072
Plan, kulturminner, natur og nærmiljø	2 894	1 096	885	825	1 082	2 429
Andre områder	7 536	5 126	3 016	4 446	2 507	9 962
- Brann og ulykkesvern	1 766	1 212	978	1 212	1 603	2 142
- Kommunale boliger	1 538	153	212	191	306	-230
- Samferdsel	4 841	2 080	1 286	2 053	2 909	6 230
- Næringsforv. og konsesjonskraft	-2 200	772	-122	204	-3 473	602
- Kirke	1 591	909	662	786	1 162	1 218
Totalt	86 517	74 549	67 825	72 693	79 494	79 397

- Det er spesielt innenfor områdene Pleie og omsorg, barnehage samt Adm, styring og fellesutgifter at vi har betydelig høyere enhetskostnader enn sammenlignbare grupper. En del av disse kostnadene, da spesielt innenfor Adm, styring og fellesutgifter skyldes åpenbart at vi har kun 1 012 innbyggere å fordele våre kostnader på og at det innenfor disse gruppene ligger en hel del faste system, drifts og personalkostnader knyttet til både politisk og administrativ drift av kommunen. Sett bort fra dette drifter vi med et relativt sett høyt nivå noe som bidrar til dagens kostnadsnivå.
- For drift av barnehage må det likeledes tas hensyn til at vi har politisk vedtak om 50% rabatterte pris i barnehagene noe som påvirker netto driftskostnad for enhete. Politisk betinget subsidiering av barnehageprisen utgjør for 2022 et estimert nivå på kr. 520.000.
- Innenfor Pleie og omsorg utgjør de «faste admkostnadene» en relativt sett lavere andel av samlet netto kostnader for tjenesteområdene. Målt mot vår nærmeste nabo Saltdal kommune har vi samlet sett kr. 5.452 høyere utgifter per innbygger for dette tjenesteområdet. Dette tilsvarer et årlig merforbruk på kr. 5.517.000.

Hvordan kan vi drifte vår kommune med så vidt betydelig høyere kostnader og likevel bygge en solid bufferkapital. Bakgrunnen for dette er naturligvis at vi har tilgang til betydelig ekstrainntekter gjennom våre ulike inntekter fra kraft samt en positiv avkastning på finanskapitalen. Dette er årlige inntekter som vi har tatt som en selvfølge og som over år har bidratt til at vi har tillatt oss selv å bevilge oss goder i form av økt tjenestetilbud som ikke våre nabokommuner uten tilgang på slike ekstra inntekter har kunne tillatt seg. Å bevist bevilge seg ekstra goder er naturligvis en prioritering, men ekstra kritisk blir det når det over tid innarbeider seg en ineffektivitet i driften som følge av at det over tid er tilgang på ekstra inntektsressurser. For vår kommune må vi nok innse at vi i dag har en kombinasjon av faktiske bevilgede ekstra tjenestegoder og en ineffektivitet i driften. Dette er en utfordring som vi dessverre deler med mange høyinntektskommuner i Norge som da er karakterisert ved ekstra inntekter gjennom ressursinntekter fra kraft og/eller havbruk.

Analyse - potensial for innsparing (Kilde Framsikt)

Formål	Beiarn	Saltdal	Grane	Lavest i		Gjennomsnitt for gruppen	Teoretisk handlingsrom i mill.
				KOSTRA gruppen	KOSTRA-gruppen - kroner		
Grunnskole	16 518	14 892	18 604	Herøy (Nordl.)	13 224	19 152	0,0
Pleie og omsorg	26 538	21 086	18 800	Lierne	16 910	24 020	4,8
Barnevern	1 380	1 857	3 176	Gratangen	-7 684	2 521	0,0
Barnehage	12 072	10 080	11 817	Gildeskål	0	10 237	1,3
Kommunehelse	4 063	4 070	2 425	Gildeskål	0	3 987	0,2
Sosiale tjenester	3 827	6 625	2 085	Dyrøy	0	2 497	1,1
Kultur og idrett	4 411	2 966	2 072	Gildeskål	0	3 402	1,0
Plan, kulturminner, natur og nærmiljø	2 894	1 096	2 429	Flå	-2 396	1 191	1,7
Adm, styring og fellesutgifter	7 279	6 750	8 027	Gamvik	0	7 287	0,0
Brann og ulykkesvern	1 766	1 212	2 142	Dyrøy	0	1 858	0,0
Kommunale boliger	1 538	153	-230	Berlevåg	-801	443	1,1
Samferdsel	4 841	2 080	6 230	Dyrøy	0	3 687	1,2
Næringsforv. og konsesjonskraft	-2 200	772	602	Vang	-28 469	-1 191	0,0
Kirke	1 591	909	1 218	Gamvik	0	1 414	0,2

*) Tabellen viser teoretisk handlingsrom i mill. kr og % mot andre sammenlikningskommuner og grupper. Teoretisk handlingsrom er beregnet ut fra gjennomsnittet i Kostragruppe 6. Tallene er justert med kommunens utgiftsbehov på 1,4361. For noen kommuner er verdi for tjenesteområde 0. Dette indikerer at de ikke har rapportert sine regnskapstall for 2021 via SSB rettidig og derfor ikke inngår i statistikken.

Som tabellen ovenfor indikerer fremkommer det beregnede teoretiske handlingsrom innenfor de ulike sektorene. De største potensialene ovenfor ligger innenfor pleie og omsorg, barnehage, plan natur og nærmiljø samt samferdsel.

En beregningsmåte som ovenfor skissert gir en pekepinn på retningen i forhold til de teoretiske potensialene som ligger for en effektivisering av driften. Den vil likevel aldri gi et helhetlig virkelighetsbilde. Til det må det knyttes opp erfaringsbasert kunnskap fra kommunens fagkompetanse for å gi et viktig supplement for å kunne drøfte hva som er forutsetninger for en bærekraftig utvikling innenfor de enkelte sektorene. Beregningen viser imidlertid klart retningen av de potensialene som ligger innenfor de aktuelle tjenesteområdene hva gjelder økt effektivitet og/eller justering av dagens tjenestnivå. Tabellen indikerer et potensial for økt effektivitet i størrelsesorden Mnok 5-8 som bør nærmere utredes i forbindelse med budsjettarbeidet for 2023.

For at vi som kommune skal ha en forsvarlig fremtidig drift må vi innse at vi må ta tak i driftsnivå samt effektivitet på en offensiv måte. Dette krever både politisk lederskap og vilje samt en evne i organisasjonen til å jobbe effektivt med endringsprosesser. Vi må først av alt erkjenne at deler av våre ekstra inntekter på en eller annen måte i fremtiden vil inngå i samordning mot våre remmeoverføringer fra staten. Dette er en naturlig følge av at statens inntekter fra olje- og gassproduksjonen vil falle i fremtiden sammenholdt med den nasjonale demografiutviklingen som stille oss ovenfor store utfordringer m.h.t økte utgifter til helse samt pensjon.

Iverksetter vil tiltak i dagens situasjon der vi ennå har en bærekraftig økonomi sikrer vi fremtiden for Beiarn som selvstendig kommune på sikt.

Bærekraftig kommuneøkonomi

Det er lett å tro at siden Beiarn ved første øyensyn er en rik kommune kan man sløse litt her og der – fordi det er lett å få bevilget mer. Men dette er ikke tilfellet. Gjennom historisk salg av Sjøfossen Energi AS har kommunen riktignok store fondsplasseringer, men disse er av en karakter «Ubundne investeringsfond». Dette innebærer at det kun er en eventuell årlig avkastning av disse midlene som kan føres tilbake til den kommunale driften.

Det finansielle ansvarsprinsipp, generasjonsprinsippet tilsier at de som nyter godt av et tilbud også må bære kostnaden, fordi det ikke skal utsettes til senere generasjoner.

For å sikre bærekraftig økonomisk utvikling over tid for kommunen er det en rekke krav som bør innfris. De viktigste er:

- Driftsresultatet skal dekke renter, avdrag og nødvendige avsetninger. Dette er det såkalte balansekravet.
- Regnskapsmessige underskudd fra tidligere år skal dekkes inn.
- Engangsinntekter skal ikke brukes for å dekke driftsutgifter.
- Det kan kun lånes for å finansiere eiendeler av varig verdi, og lånet må betales tilbake i eiendelens levetid slik kommunelovens §14-18 første ledd legger opp til.

Handlingsregler for økonomisk bærekraft

Beiarn kommune har i tråd med Kommunelovens reguleringer som mål å ha en sunn økonomi som gir handlingsrom. Skal vi opprettholde en bærekraftig økonomisk utvikling så må den langsiktige tenkingen forankres i så vel den kommunale driften som i de politiske prioriteringene.

En forutsetning for god økonomistyring, er at kommunene etablerer målsettinger på enkelte sentrale nøkkeltall og som har en klar forankring i kommunens øvrige planverk. I denne forbindelse må det fokuseres på å innføre realistiske handlingsregler som på sikt vil bidra til at kommunens økonomiske situasjon styrkes og handlingsrommet økes.

Med bakgrunn i disse prinsippene og den konkrete økonomiske situasjonen for Beiarn kommune har kommunestyret vedtatt handlingsregler for kommunen som fullt ut skal være implementert fra og med regnskapsåret 2021.

Handlingsregel nr. 1:

1. Disposisjonsfond skal utgjøre minimum 3 % av brutto driftsinntekter og Bufferfondet skal i tillegg utgjøre minimum Mnok 20.
2. Det er en målsetning at dette skal oppnås i løpet av kommende planperiode (2021-2024).

Handlingsregel nr. 2:

1. Lånegjeld, fratrukket selvkostområder og videreformidlingslån, skal utgjøre maksimalt 80 % av brutto driftsinntekter.
2. Det skal hvert år avsettes egenfinansiering av investeringer i tillegg til minimumsavdrag på minimum 20 % av netto investeringer. Dette gjelder ordinære investeringer samt investeringer til kirkelige formål. Investeringer til vann og avløp er selvfinansierende og holdes utenom.

Handlingsregel nr. 3:

1. Netto driftsresultat + tap finansielle instrumenter – gevinst finansielle instrumenter + budsjettert gevinst finansielle instrumenter skal utgjøre minimum 1,5% av brutto omsetning.

De økonomiske handlingsreglene ble innfaset fullt ut gjennom regnskapsåret 2021. Nedenfor følger en oversikt over disse reglene anvendt for regnskapsårene 2019, 2020 og 2021.

	Krav	2019	2020	2021
<i>Handlingsregel 1</i>				
Disposisjonsfond ex bufferfond i % av brutto omsetning	3,0 %	8,2 %	8,8 %	6,8 %
Bufferfond Mnok	20	14,3	22,2	36,9
<i>Handlingsregel 2</i>				
Lånegjeld i % av brutto omsetning	80,0 %	67,9 %	64,0 %	78,8 %
Årlig egenfinansiering av investeringer i % av investert	20,0 %	*)	*)	5,6 %
<i>Handlingsregel 3</i>				
Korrigert netto driftsresultat i % av brutto omsetning	1,5 %	-1,9 %	0,1 %	-0,3 %
*) <i>Handlingsregel implementert fra og med 2021</i>				

Egenfinansiering av investeringer vedtatt i budsjett for 2021 er finansiert i henhold til handlingsregel 2 med 20% egenfinansiering. Tidligere års investeringsvedtak har ikke slik egenfinansiering noe som medfører at nøkkeltallet ligger under kravet for 2021 samlet sett. Som tabellen ovenfor viser så er handlingsreglene oppfylt ved utgangen av 2021 med unntak av krav til korrigert netto driftsresultat i % av brutto omsetning. Avviket er på 1,8% noe som utgjør en netto årlig kostnadsutfordring på Mnok 2.781. Vi må da i tillegg ta hensyn til at det korrigerte netto driftsresultatet på 1,5% som er satt som målsetting allerede er «krydret» med en budsjettert avkastning fra finanskapitalen på Mnok 8,644.

Frie økonomiske reserver

Driftsfond består av midler som vi har avsatt tidligere, blant annet deler av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk og netto driftsresultat. Populært kalles dette å ha penger på bok. Dette er midler som kommunestyret kan disponere fritt til ulike formål. Kommunens økonomiske evne til å takle uforutsette hendelser vil i stor grad avhenge av frie økonomiske reserver som kommunen har til rådighet.

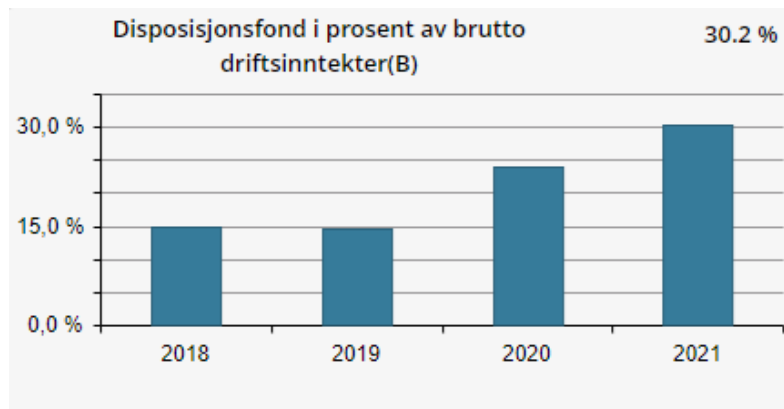
Fondene viser følgende sammensetning og utvikling de siste 5 år.

(tall i tusen)	2017	2018	2019	2020	2021
Disposisjonsfond	19 387	20 771	26 498	35 244	47 642
Ubundne investeringsfond	195 853	195 342	190 624	190 852	189 651
Bundne investeringsfond	1 487	1 806	2 152	3 407	3 818
Bundne driftsfond	15 325	21 442	22 796	20 153	18 478
Sum fondsavsetninger	232 052	239 361	242 070	249 656	259 589
Regnskapsmessig mindreforbruk	16 943	2 484	4 582	0	0
Sum fond og mindreforbruk	248 995	241 845	246 652	249 656	259 589

Disposisjonsfondets ulike komponenter består pr. 01.01.2022 av følgende elementer;

Samlet Disposisjonsfond	47,6 mill
- Herav Bufferfond og rentefond	36,9 mill
Sum «frie» disposisjonsfond	10,7 mill
- Herav gjenstående premieavvik	17,2 mill
«Reelt» disposisjonsfond til drift	- 6,5 mill

Et positivt premieavvik ved utgangen av 2021 på Mnok 17,2 betyr at vi pr 31.12.2021 samlet sett har betalt inn Mnok 17,2 mer i pensjonspremie enn det som er regnskapsført som pensjonskostnad i kommunens driftsregnskap på dette tidspunktet. Premieavviket kan kun benyttes til fremtidig pensjonsinnbetaling og vil derfor ikke kunne dekke eventuelle fremtidige negative driftsresultat i kommunen.

I forbindelse med vår vurdering av nødvendig størrelse av disposisjonsfondet bør vi vektlegge den store usikkerheten som ligger i vår finansielle avkastning.

Beregning av den forventede kapitalverdien/avkastningen er basert på Nordea Wealth Management sin 20-årsestimater. Analyser av denne viser at det ligger en forventet avkastning på 4,3% som beste estimat, med en minimumsavkatning på – 8%. Det er 5% sannsynlighet for at avkastningen er lavere- og eller høyere enn disse forventningsintervallene.

Det var i løpet av året 2020 og 2021 vært svært urolig i så vel aksje- som rentemarkedet. Korona pandemien medførte i starten av 2020 betydelige fall i verdens finansmarkeder. Aksjemarkedet var i siste del av 2020 internasjonalt drevet av en meget sterk økning i teknologi- og farmasiaksjer samt fornybar energi. De mere tradisjonelle næringene, inkluder de store internasjonale industriaktørene fikk imidlertid en positiv utvikling gjennom 2021.

Det har i første del av 2022 vært svært urolig i så vel aksje- som rentemarkedet. Nedstenging hos oss som følge av Korona er så vidt ferdig før krigen i Ukraina presser opp prisene på energi og matvarer. Vi har i de første månedene av 2022 sett en omfattende nedstengning i Kina som forverrer flaskehalsene i verdens forsyningskjeder. Stigende inflasjon driver sentralbankene til å sette opp rentene. Vekstanslag kuttes. Resesjonsvarslene florerer. Og den brede indeksen S&P 500 falt nesten ni prosent i april. Det er altså ikke vanskelig å finne noe negativt å trekke frem.

Historisk utvikling over tid for vår finansielle portefølje viser følgende utvikling for perioden 2018 til mai 2022.

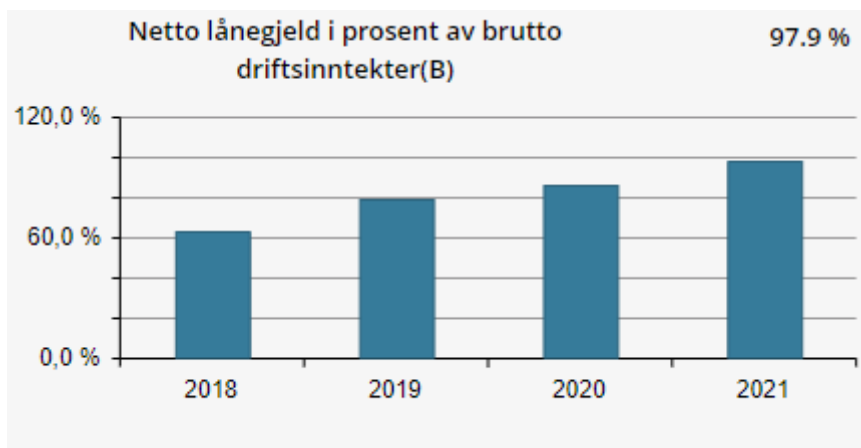

Variasjon og usikkerhet i forbindelse med den finansielle avkastningen medfører at vi som kommune må være rustet for at vi får en situasjon der avkastningen et år blir negativ. Ut fra beregningene ovenfor kan vi derfor avlede at vi bør ha Bufferfond som er tilstrekkelig store til å gi oss en forutsigbarhet på kommunens drift og tjenesteleveranse. Omgjort til økonomiske termer betyr dette at vi bør sikte mot et Bufferfond på minimum 20 – 25 mill.

Lånegjeld

Prinsippet om en bærekraftig økonomisk utvikling er ikke til hinder for at kommunale investeringer kan lånefinansieres. Det er i tråd med bærekraftprinsippet at rente- og avdragsutgifter til investeringer i bygg og anlegg fordeles over de generasjoner som bruker anleggene. Høy lånegjeld gjør kommunen sårbar for renteøkninger, noe som kan få konsekvenser for kommunenes evne til å løse fremtidige velferdsoppgaver. Det er et faktum at kommune-Norge har hatt en betydelig gjeldsvekst de siste årene. Selv om vi bruker rentebinding for å redusere renterisiko vil betjening av lånegjeld legge beslag på betydelige midler i driftsbudsjettet og dermed redusere kommunens handlingsrom. Analyser fra KS viser at kommuner med høy lånegjeld har begrenset økonomisk handlingsrom.

Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter:

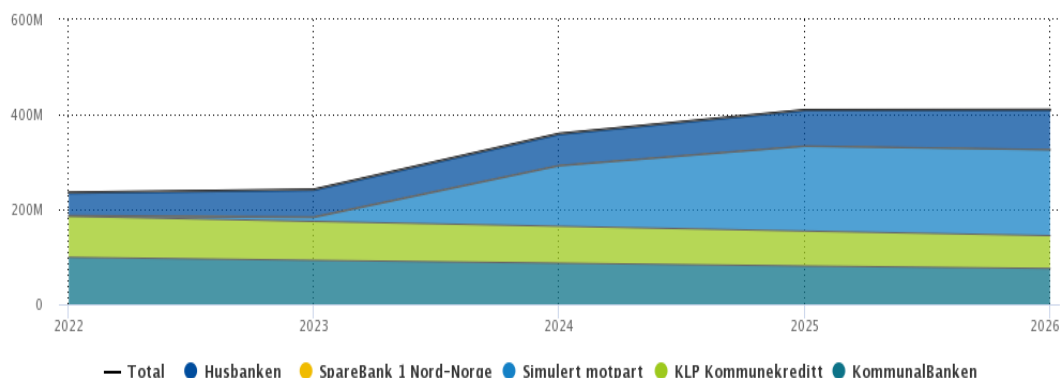

For Beiarn utgjør samlet lånegjeld per 31.12.2021 i følge SSB-tall 97,9% av brutto driftsinntekter. Korrigert for selvfinansierende gjeld utgjør netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter 78,8%. Kommunen ligger under landsgjennomsnittet som ligger på 110,1%. (statistikbanken SSB kildetabell 12134)

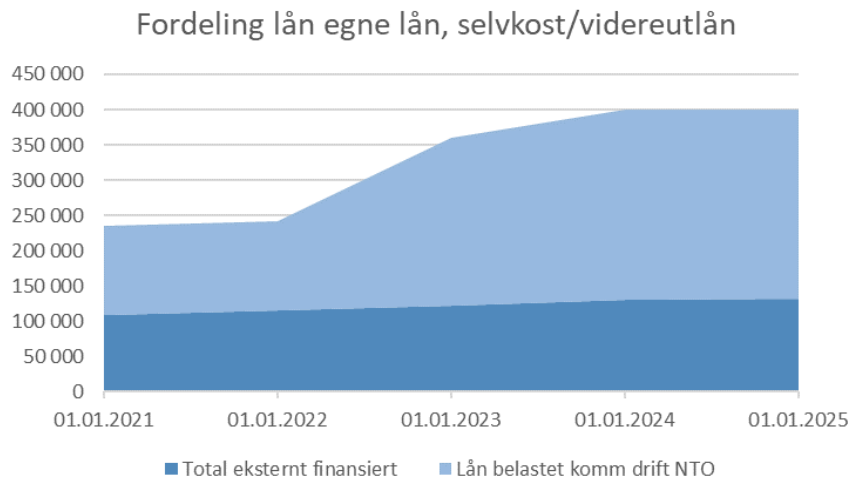
Det er i løpet regnskapsåret 2021 bokført avdrag med kr 11.118.426. Beregnet minimumsavdrag etter kommunelovens §14.18 1. ledd utgjør kr. 6.530.369. Vi har derved en positiv «avdragsreserve» i siste avlagte årsregnskap på kr. 4.588.059.

Gjennom en ekspansiv investeringsperiode bygges det i økonomiplanperioden opp en betydelig økning i den kommunale lånegjelden til et nivå 409,519 mill ved utgangen av 2025. Dette tilsvarer en samlet økning på 174,5 mill i planperioden. Største enkeltinvestering i denne sammenheng er bygging av ny skole, hall samt svømmehall og bibliotek som finansieres i årene 2023/2024 med samlet låneopptak på 126,4 mill. Bygging av nye omsorgsboliger i 2023 medfører låneopptak på 12,742 mill.

Endringer og sum lånegjeld i økonomiplanperioden.

Fordeling av kommunens lånegjeld på art.

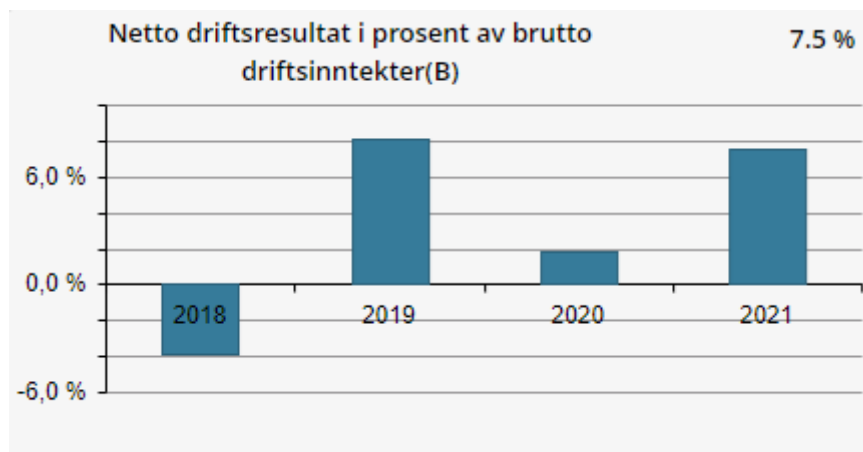

Store investeringsprosjekt medfører en betydelig økning i kommunens fremtidige kostnader knyttet til renter og avdrag. For å sikre en bærekraftig kommuneøkonomi er det derfor kritisk at vi er i stand til å hente ut økt effektivitet gjennom våre investeringer samt at vi lykkes med en generell effektivisering av dagens drift for å skape rom for disse økte kostnadene.

Årlig driftsresultat

Økonomisk handlingsrom skapes først og fremst gjennom årlige driftsoverskudd. Disse kan avsettes som reserve, inngå som egenfinansiering av investeringer eller brukes på nye tiltak. Netto driftsresultat er hovedindikatoren for økonomisk balanse i kommunesektoren. Netto driftsresultat er et begrep som forenklet kan beskrives som hvor mye penger vi har igjen når alle regninger er betalt. Netto driftsresultat kan blant annet brukes til å sette av på fond til framtidige formål, finansiere investeringer og være en reserve for å møte uforutsette utgifter i løpet av året. Brutto driftsinntekter er summen av alle våre ordinære inntekter som skatt, rammetilskudd, eiendomsskatt, egenbetalinger og andre kommunale gebyrer.

De siste års regnskap viser relativt gode netto driftsresultater, med 2018 som unntak.

Dette har gjort det mulig for kommunen å bygge opp fond. Ser vi imidlertid bort fra avkastningen fra plassert finanskapital viser brutto driftsresultat et underskudd på Mnok 9,553 for 2021.

Kommunens egne målsettinger for netto driftsresultat, disposisjonsfond, gjeldsgrad vil sette målbare rammer for handlingsrommet i den økonomiske planleggingen, da summen av alle foreslåtte tiltak ikke bør overstige Vedtatte rammer. Budsjetåret 2022 er andre driftsår hvor samtlige vedtatte finansielle måltall er implementert ved budsjetteringen.

Helse- og omsorgstjenester i stadig utvikling

For å sikre bærekraftige helse - og omsorgstjenester i årene framover er det behov for å tenke nytt om hvordan tjenesten organiserer seg, tar i bruk ny teknologi, samhandler med andre, og utnytter og utvikler den kompetansen man har. Framtidens helsetjenester vil både gi nye utfordringer men også muligheter, og det er viktig at vi tar gode veivalg nå som kan få betydning i årene som kommer.

Nye oppgaver og ny teknologi

- Ny teknologi må sees i sammenheng med utvikling av helse- og omsorgstjenester
- St. melding 9. En innbygger- en journal legger føringer og retninger for dokumentasjon og tilgjengelighet av informasjon om den enkelte pasient
- Velferdsteknolog som en integrert del av tjenestetilbudet
- Alle helsearbeidere må sikres god kompetanseutvikling innenfor e-helse og ny teknologi
- Organisere sykepleiertjenesten på en annen måte med opprettelse av sykepleierteam
- Helsefagarbeidere med større ansvar og endrede oppgaver
- Se på nye måter å organisere legetjenesten på
- Planlegge tjenestetilbudet for flere personer med demensdiagnose

Ledelse

- Nye og krevende oppgaver innen teknologi og e-helse gjør at ledere må ta ansvar for at denne utviklingen styres i rett retning
- Ledelsen skal bidra til faglige forsvarlige tjenester med endrede rammebetingelser
- Beholde og rekruttere kompetente ledere

Helsefremmende arbeidsplasser

- Skal kommunen klare å rekruttere og beholde ansatte må arbeidsplassene være helsefremmende og medarbeidere må trives og føle at de får utnyttet sitt potensial
- Nærværende ledelse som samhandler med medarbeidere, tillitsvalgte og vernetjeneste
- Mestringsorientert ledelse som bidrar til å beholde og utvikle helsepersonell med nødvendig kompetanse

Kvalitetsutvikling

- Fokus på pasientsikkerhet, avvikshåndtering og risikovurderinger
- Digipro helse som det viktigste systemet for internkontroll og kvalitetsutvikling

Folkehelse

- Folkehelse som en integrert del av alle tjenester i kommunen
- Barn og unges psykiske helse i fokus

Rekruttering

- Kompetansemangel og økt press på lønn og bonusordninger
- Høyt sykefravær
- Strategisk kompetanseutvikling
- Høy vaktbelastning på sykepleiere og leger

Økonomi under press

Helse- og omsorgsavdelingen har de siste årene hatt problemer med å holde budsjettet på grunn av økt press på tjenestene, høyt sykefravær og rekrutteringsutfordringer. Årene framover vil gi økte utfordringer med flere eldre og andelen yrkesaktive går ned. Dette vil igjen føre til utfordringer med å drifte kostnadseffektivt. Nye omsorgsboliger vil forhåpentligvis ta ned presset på sykehjemsplasser og budsjettoverskridelser på grunn av det. Andelen sykehjemsplasser må holdes på 20 plasser fram mot 2030. Eldrereformen Leve hele livet er vedtatt og har med seg viktige føringer på hvordan man skal møte dette utfordringsbildet, og det blir særdeles viktig å følge opp tiltakene som reformen legger opp til.

Utfordringer og fokusområder for Helse- og Omsorg

- Kompetansemangel
- Ledelse som bidrar til faglige forsvarlige tjenester med trangere økonomiske rammer
- Ny teknologi og e-helse
- Løse oppgaver på en annen måte ved bruk av teknologi, innovasjon, oppgavedeling og samarbeid med andre
- Følge opp vedtakene og føringene i eldrereformen Leve hele livet

Oppvekst og kultur – sammen om å lære – skape – oppleve - mestre

Oppvekst generelt

Barn og unge og unge familier er valgt ut som et hovedsatsingsområde i samfunnsplanen.

Å gi barn og unge gode levekår tidlig i livet er god investering til dem og til samfunnet. Barn og unge i Beiarn har det stort sett bra, men Ungdataundersøkelsen fra 2019 viser at over halvparten av ungdomsskoleelevene er misfornøyd med lokalmiljøet sitt. Bare 44% er fornøyd, mens landsgjennomsnittet er 69%.

Utviklingen i folketall i Beiarn viser at antall barn og unge i alderen 0-5 år og 6-15 år er i nedgang og vil reduseres de neste 10 år. Den yrkesaktive gruppen i alderen 20-67 år minsker mest.

Når ungdommen er ferdig med grunnskolen forlater mange Beiarn for å få videre utdanning. Noen få kommer tilbake, men vi ønsker alle tilbake til bygda.

Innenfor oppvekstområdet vil det være behov for å rekruttere spesielt lærere til skolen i forbindelse med naturlig avgang innenfor det nærmeste 10-året. I stor grad må vi regne med å rekruttere utenfra, i konkurranse med hele regionen og landet forøvrig. At kommunen har tjenester av høy kvalitet er viktig for innbyggerne. Det er også et virkemiddel i rekruttering fordi gode tilbud vil appellere til at unge og unge familier som vi ønsker skal finne det attraktivt å etablere seg her.

Barn velger ikke sine oppvekst- og levekårsforhold. Deres levevaner påvirkes i stor grad av foreldrenes utgangspunkt, derfor er det også viktig å nå foreldrene. Oppvekstsvilkår og levevaner tidlig i livet legger grunnlaget for helse og trivsel senere i livet. De fleste barna i Beiarn går i barnehagen, alle går på skole og noen få har SFO. Disse stedene er gode arenaer for lek, læring og utjevning av sosiale- og helseforskjeller.

Dagens SFO-tilbud må gjennomgås med tanke på innhold, bredde og kvalitet. Barnas egne styrte lek, kultur- og fritidsaktiviteter er SFO's verdigrunnlag. For barn og unge er muligheten til å omgås sosialt på fritida for mange avhengig av transport av foreldre. Et godt tverrfaglig samarbeid rundt barna er viktig for å skape trivsel, forebygge uhelse og tidlig fange opp de som trenger det.

Tilpasset opplæring gjelder for alle elever. Andelen av elever i skolen med lærevansker er høy sett ut fra skolens totale antall elever.

Mange elever særlig i ungdomsskolen sliter med motivasjon.

Helsesykepleier merker stor pågang av elever som har behov for samtale mm.

Barnehage

Beiarn kommune har full barnehagedekning. Kommunen har vedtatt redusert foreldrebetaling med 50% av makspris fastsatt av UDIR.

I Beiarn oppfylles kravet til både pedagogisk bemanning og grunnbemanning i barnehagen.

Beiarn kommune har et godt barnehagetilbud, med god og kvalifisert bemanning og et innhold preget av en rekke aktiviteter.

I St.meld. nr. 41 2009 slås det fast at: *«barnehager med høy kvalitet kjennetegnes av at de har små barnegrupper og godt utdannet, personlig egnet, stabilt voksenpersonell med lett tilgang til veiledning fra kommunepsykolog eller annet helsepersonell»*

I barnehageteam er det etablert et godt samarbeid med PPT og helsesykepleier slik at barn som trenger ekstra hjelp kan fanges opp tidlig og tiltak settes inn.

Når ny barnehage på Tollå tas i bruk høsten -22 forventes reduserte driftskostnader.

Grunnskole

Skolen er en viktig arena for faglig og sosial utvikling. I Norge har barn og unge rett til grunnskoleopplæring med et godt fysisk og psykososialt miljø. Manglende mestring i skolen er blant de mest alvorlige risikofaktorene for ungdoms psykiske helse.

Beiarn kommune er av Statsforvalteren tatt ut til oppfølgingsordningen. Gjennom et treårig prosjekt sammen med ressurser fra Statsforvalter skal skolens leveranse til elevene settes under lupen. Særlig gjelder dette elevenes læringsmiljø og prestasjoner mål i nasjonale prøver i norsk og matte på 5. og 8. trinn.

Bygging av ny skole, flerbrukshall, basseng, folkebibliotek og skytebane er svært viktige tiltak i et samfunnsutviklingsperspektiv. Med mange funksjoner samlet under ett tak gir det mulighet for samhandling og samarbeid. Sammen skal vi bygge en kultur der de ulike fagområdene skal samhandle for å gi barn og unge gode og helhetlige tjenester. Ny skole vil øke fleksibiliteten og heve kvaliteten på undervisningen. Skolens læringsmiljø – de fysiske rom og uteområde er viktig for ungenes læring og trivsel. Gode skolebygg gir bedre trivsel og bedre elever.

Sett i et 5-års perspektiv vil det melde seg et stort behov for å rekruttere kompetente folk til helse- og omsorg og til skole.

SFO – skolefritidsordning

Beiarn kommune gir tilbud om helårs SFO, men få barn benytter tjenesten. Kostratallene viser at dekningsgrad bare er 9 % - som er svært lav. Samtidig er tjenesten kostnadskrevende pr elev. Tilbudet driftes i samarbeid med barnehagen, både bruk av lokaler og personell. Noe det er delte meninger om blant elevenes foresatte. I 2021 er andelen brukere av SFO 18 % av barn fra 1-4 trinn.

Både organisering av tilbudet og innhold må revurderes og det må lages en lokal plan i tråd med nasjonal rammeplan for SFO. SFO er planlagt inn i ny skole, flerbrukshall, basseng mm. Ny organisering forventes å gi driftsmessige innsparingseffekter.

PPT – pedagogisk psykologisk tjeneste

Samarbeidsavtalen mellom kommunene i Salten med Fauske kommune som vertskommune er sagt opp.

Det arbeides med ny organisering, i samarbeid med Saltdal. Vi må se på muligheten for at Beiarn kan ta på seg vertsforspliktelser i samarbeidet.

Utfordringer og fokusområder for Oppvekst - skole, SFO og barnehage

- Utvikle «Velkommen til Beiarn», der samfunnet tar imot de nye på en inkluderende måte
- SFO tilbudet må utvikles i tråd med nasjonal rammeplans verdigrunnlag og innholdet tilpasses lokale forhold. Tilbudets struktur og organisering skal vurderes. Det må lages en årsplan.
- Deltagelse i oppfølgingsordningen: Laget rundt barnet – tilpasset opplæring og tidlig innsats vil være prioriterte oppgaver gjennom oppfølgingstjenesten sammen med Statsforvalteren 2022-2025.
- Bygge en god kultur for samarbeid der alle som jobber rundet barna samhandler. Prosjekt Sammen om å lære – skape – oppleve – mestre har mål om å utvikle og teste konsepter for et styrket skole- og kulturtilbud i Beiarsamfunnet, samt å opparbeide grunnlag for kunnskapsbaserte beslutninger om videre utvikling og drift av kommunale tilbud innen skole- og kulturfeltet. Bygge en ny kultur og idrettsarena for felles aktivitet - ny skole, flerbrukshall og basseng for trening, idrett, konserter, forestillinger, verksted, ungdommens hus/fritidsklubb, bibliotek, skyting (?)
- Tettere og mer strukturert samarbeid med barnevern på forebygging, foreldrestøttende tiltak og kurs.
- Arbeide med ny organisering av PPT. Se tjenesten i sammenheng med skole, barnehage, barnevern, helsesykepleier og kommunepsykolog.
- Videreutvikle kulturskolens innhold med større bredde i kunstneriske uttrykk, samt gi tilbudet til flere elever.
- DKS – den kulturelle skolesekken - bidra til sammen med lokale kunstnere og lag/foreninger å utvikle de lokale produksjonene.
- Utvikle en skolehelsetjeneste inklussiv barnevern som har ressurser til mer systematisert arbeid på den forebyggende siden og arbeid på systemnivå.
- Vurdere hva en gjør med barnehagens avdeling på Moldjord
- Kompetanseutvikling settes i system

Kultur, idrett og friluftsliv

Beiarn kommune skal være en aktiv kulturaktør og en aktiv samarbeidspartner og tilrettelegger for det frivillige og profesjonelle kulturlivet.

I tillegg til ildsjeler er gode møtesteder alfa og omega. Ny skole flerbrukshall, basseng, folkebibliotek og skytebane vil gi hele befolkningen muligheter til å møtes i et stort fellesskap der de sammen kan oppleve kulturelle inntrykk og deltagelse – og derigjennom bygge trivsel, samhold, fellesskap og identitet.

Kulturskolen

Kulturskolen i Beiarn har bare tilbud innen musikk, og har ikke tatt steget fullt ut til en kulturskole der flere fag og disipliner inngår. Flere barn burde fått en helhetlig kunst- og kulturopplæring med tilbud i flere fag som f.eks dans, kunst, teater, drama, skriving, litteratur mm. I følge opplæringslovens paragraf 13-6 Musikk og kulturskoletilbud: *Alle kommunar skal aleine eller i samarbeid med andre kommunar ha eit musikk- og kulturskoletilbod til barn og unge, organisert i tilknytning til skoleverket og kulturlivet elles.»*

Andelen elever i grunnskolealder som bruker kulturskolen er i Beiarn 20 %. Målsetningen med kulturskolen er at omfanget burde tilsvare minst 30 % helst 100 % av alle barn og unge i skolepliktig alder. Biblioteket kan utvikles til en kulturarena for alle, samt at biblioteket skal være et levende aktivitetshus.

Gjennom en hall/flerbrukshus vil man kunne samle mange funksjoner og aktiviteter, og i sambruk få et potensielt levende hus og møtested.

Kulturminner

Kommunen er i forhandlinger med Nordlandsmuseet i forbindelse med vedtatt oppsigelse av avtalen. Nordlandsmuseet drifter Bygdetunet og formidler kulturminner, kulturmiljøer og arrangement. Utfordringen framover er å definere en organisasjonsmodell for Bygdetunet med ivaretagelse av kulturminner og samlinger, samt hvordan denne kulturarven skal utvikles og formidles.

Det er tegnet avtale om overtagelse av Stavkirka. Utfordringen er å lage gode målsetninger for drift og formidlingen av historien rundt Stavkirka i en pakke sammen med andre kulturminner. Stavkirka må tilrettelegges for besøk ved tilstrekkelig infrastruktur som parkering, toaletter mm.

Både Stavkirka og Bygdetunet må inngå i en plan for reiseliv og turisme i bygda

Utfordringer og fokusområder for kultur

- Kulturkontoret må styrke sin rolle som arrangementskontor der disse områdene er i fokus:
- Rådgivning: Gi lag/foreninger /andre konkrete råd og veiledning for sitt arrangement.
- Samarbeid: være medarrangør på spesielle prosjekter. Ta delansvar og bidra både i planlegging og ved gjennomføring.
- Kurs og opplæring: Arrangere kurs og workshops innen arrangementsfaget for å bygge kompetanse og rekruttering til kulturlivet
- Kulturkobling: Gjennom kjennskap og nettverk innen kulturbransjen formidle kontakt med arrangører og artister, organisasjoner og offentlige instanser.
- Økonomi: Viser hvor det kan søkes om tilskudd. Arrangementskontoret kan også være en økonomisk samarbeidspartner.
- Frivillighetskoordinator: Følger opp kommunens samhandling med frivilligheten innenfor kulturområdet.
- Utvikle Kulturskolen i Beiarn med flere kunstneriske og kulturelle fag.
- Organisering og drift av Stavkirka på Savjord samt Bygdetunet med samlinger må utredes som en del av satsingen på reiseliv og turisme.
- Det bør lages en strategi for markedsføring og formidling av Beiarn som turist og besøkssted med aktiviteter, attraksjoner og kulturminner.
- Kulturminneplan er under utarbeiding.

Barn, unge og medbestemmelse

I følge Ungdataundersøkelsen i 2019 svarer nesten halvparten - 48% - av ungdommene at de føler seg ensomme, dette er over dobbelt så mange som landsgjennomsnittet som er 20%.

Andelen som opplever mobbing er langt over landsgjennomsnittet. En relativt stor andel svarer at de ikke trives i sitt nærmiljø.

Det har vært fokus på mobbing og hvordan skolen jobber med dette. Unge føler at de ikke blir tatt på alvor. Det ble gjennomført et foreldremøte med mobbing som tema.

Ungdomsrådet har etablert seg godt. De deltar i det politiske landskapet, og har talerett i de politiske utvalgene og kommunestyret. De deltar i prosess i viktige utbyggingsprosjekter og tar nå ansvar for gjennomføring av arrangement.

Ungdomsrådet vil jobbe med en antimobbekampanje.

Det jobbes godt for å skape aktiviteter og arrangement for barn og ungen.

Utvikle klubben til å bli en møteplass der de unge kan få hjelp til å realisere sine ideer og egne prosjekt.

Det er viktig for kommunen å ha en trygg, attraktiv og stimulerende møteplass for ungdom. Barn og unge må styrkes i trua på sine kreative ressurser.

Utfordringer og fokusområder for barn, unge og medbestemmelse

- Styrke Ungdomsrådet og dets funksjonsområde. Prioritere opplæring til rådsmedlemmene som har behov for det. Dette kan være opplæring i kommunens organisering og politiske prosesser, faglig opplæring i temaer som er særlig relevante for rådet, lederopplæring til rådslederen, og opplæring i politisk påvirkningsarbeid.
- Ha fokus på å informere om rådenes rolle blant ansatte i administrasjonen – særlig dem som jobber med spesielt relevante saksområder. Inviter inn ansatte i administrasjonen til å orientere rådet om viktige saker og temaer der det er relevant.
- Utvikle klubben til å bli et ressurscenter der de unge får hjelp til å dyrke fram sin egne ideer og prosjekter.
- Utvikle arrangement der ungdom er initiativtaker, medvirker og gjennomfører. Som for eksempel UKM.
- Stimulere til tro på den enkeltes kreative ressurser og evner, gjennom å utvikle kulturskoletilbudet, UKM (Ung Kultur Møtes) samt inspirere unge talenter
- Sørge for at barn og unge har kunnskap om næringslivet i regionen slik at de kan bli i stand til å gjøre bevisste valg for sin videre skolegang og karriere – og forbli eller komme tilbake til bygda

Teknisk og landbruk

Avdelingen har lyktes med rekruttering og har i dag bra kompetanse. Samtidig vurderes vi at det framover vil bli stadig mer utfordrende å rekruttere rett høyskole- og fagkompetanse, samt holde tritt med endrede kompetansekrav og endringer i lover og forskrifter.

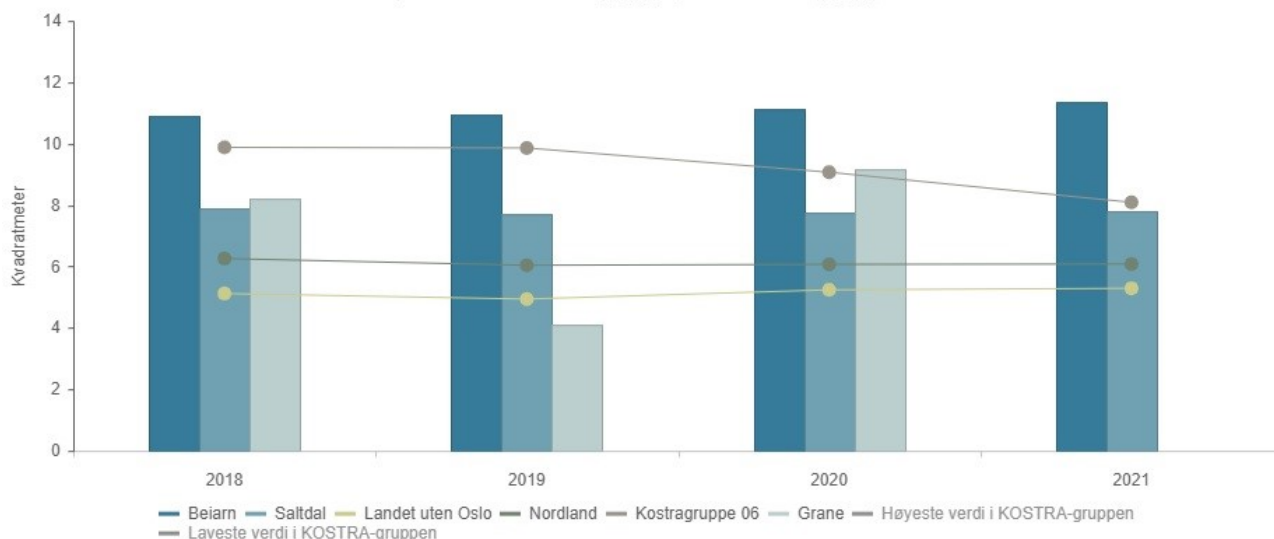
Tomter – boliger – bygg

Tilgang på attraktive tomter er en viktig forutsetning for nybygging av boliger. Dette er en mangel i våre sentrumsområder, særlig for Moldjord og Storjord. Det er igangsatt planprosesser for å frigjøre nye arealer, men vi ser at disse tar relativt lang tid.

I etterkant av Gjerdrum-ulykken er det innført betydelig strengere krav til å dokumentere sikkerhet mot kvikkleire og ustabile masser i forkant av alle nye byggetiltak.

Forprosjekt til ny skole på Storjord har medført behov for områdeundersøkelser i store deler av Storjord-området, og tilsvarende vil måtte gjennomføres før nye tomter i Holmen kan reguleres og tas i bruk til omsorgsboliger m.v. Også for Løssiheimen vil det nå kreves områdeundersøkelser og dokumentasjon av områdesikkerhet før nye tomter kan tas i bruk. Nye regler medfører i praksis et «byggeforsbud» i områder nedenfor maritim grense som ikke er undersøkt, og staten må få på plass en tilskuddsordning for distriktskommuner.

Areal på formålsbygg per innbygger (m2)

Beiarn kommune investerer betydelige summer i nye bygg, det gjennomføres forprosjekter, og det er gjort vedtak om store strukturendringer. Kommunen må evne å avhende/rive bygg som ikke lenger er viktige for kommunal tjenesteproduksjon eller tilrettelegging. Status i dag er at vi forvalter et betydelig større areal i m2 per innbygger enn de det er naturlig å sammenligne oss med.

	2018	2019	2020	2021
Beiarn	11	11	11	11
Saltdal	8	8	8	8
Landet uten Oslo	5	5	5	5
Nordland	6	6	6	6
Kostragruppe 06	10	10	9	8
Grane	8	4	9	

Kommunal infrastruktur

Beiarn kommune bruker mye ressurser på kommunal infrastruktur, både hva gjelder vann, avløp og vei. Samtidig er det de siste årene gjort betydelige utbedringer, nyinvesteringer og rehabiliteringer på vann- og avløpområdet med sikte på bedre kvalitet i tjenestene og leveransesikkerhet. Dette gjør at vi på dette området nok er kommet lengre og er bedre rustet for fremtiden enn mange andre kommuner.

	Beiarn 2020	Beiarn 2021	Saltdal	Grane	Landet uten Oslo	Nordland	Kostragruppe 06
Produktivitet							
- Brutto driftsutgifter ekskl. avskrivninger i kr pr. km kommunal vei og gate (B)	57 127	51 273	76 061	66 978	107 672	103 587	74 734
- Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate (B)	99 709	92 491	112 991	99 533	183 291	164 975	120 380
- Korrigerte brutto driftsutgifter i kr pr. km komm. vei og gate (B)	98 382	90 345	112 842	97 359	178 850	161 459	115 386
- Netto driftsutgifter ekskl. avskrivninger i kr pr. km kommunal vei og gate (B)	72 673	64 582	87 026	82 837	115 232	114 053	89 754
Andre nøkkeltall							
- Andel kommunale veier og gater uten fast dekke (B)	89,1 %	89,1 %	43,0 %	83,7 %	26,2 %	41,1 %	39,2 %

Utfordringer og fokusområder for Teknisk

- Flere attraktive tomter, særlig på Moldjord og Storjord.
- Avhende bygg som ikke lenger er viktig for kommunal tjenesteproduksjon eller tilrettelegging.
- Høye infrastrukturkostnader.
- Behov for områdeundersøkelser for å dokumentere sikkerhet mot kvikkleire og ustabile masser.

Landbruk

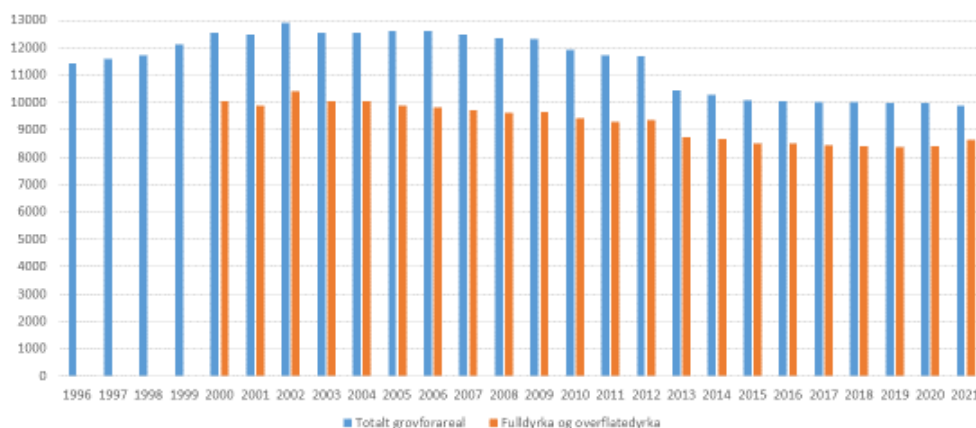
Antallet foretak i jordbruket har gått kraftig ned de siste 20 – 30 årene. I 2022 er det registrert 30 foretak i jordbruket i Beiarn. Likevel opprettholdes produksjonen totalt sett i form av mengde levert melk og kjøtt fra Beiarn fordi flere av de gjenværende foretakene har satset og blitt større. Bekymringen rundt generasjonsskifte på eksisterende bruk, spesielt på geit og sau, fortsetter. Her er enhetene fortsatt små.

Det investeres lite i modernisering av bygningsmasse på disse brukene, og gjennomsnittsalderen (2022) taler sitt språk; snittalder sauholdere er 55 år (yngste 23 år, eldste 72) og geitholdere 52 år (yngste er 43, eldste er 56). Snittalder for driverne av alle foretakene i jordbruket i Beiarn er 55 år (yngste er 23 år, eldste er 76 år). Matsikkerhet og beredskap er kommet på dagsorden på grunn av klimakrisen og et urolig verdensbilde. Dette har ført til økt nasjonalt fokus på jordvern, og regjeringen har bedt kommunene om å styrke jordvernet og sikre at jordvern blir et overordnet hensyn i arealforvaltningen. Målet er å redusere omdisponeringen av dyrka og dyrkbar mark i kommunen, samt å bidra til mer langsiktighet i arealplanleggingen.

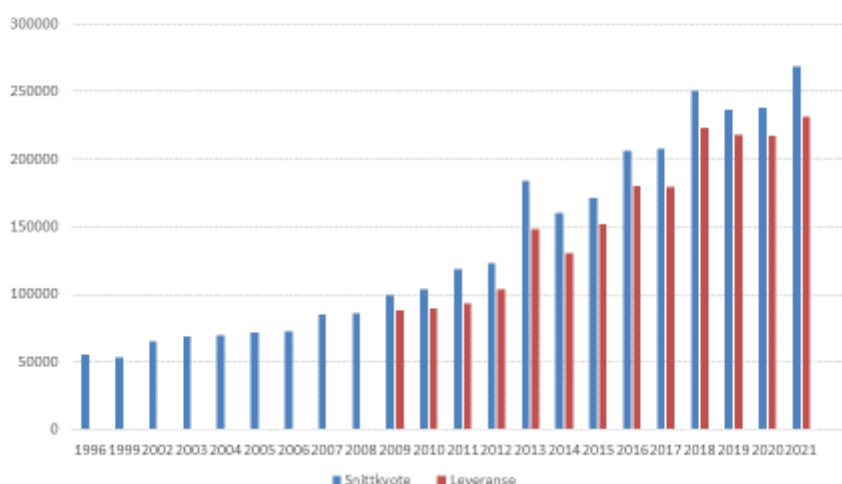
For å nå de nasjonale og regionale målsetningene, er det derfor viktig å hensynta jordbruksnæringas behov for produksjonsareal i kommunal saksbehandling og planlegging, men næringa selv må også ta ansvar for at jordbruksjord drives framover i tid når deres egen tid er over. Jordvernet ivaretas best ved aktiv jordbruksdrift.

Utvikling i antall dekar jordbruksjord det søkes arealtilskudd for i Beiarn

Snittkvote og leveranse kumelk pr. foretak (tappestuss)

Det er behov for økt aktivitet i skogen. Vi har enda en relativt ung granskog som ikke er hogstmoden. Unntaket er Breivik og enkelteiendommer. Det er en viss aktivitet i barskog, men det er ønskelig med mer aktivitet i lauvskogen, vi klarer ikke å avvirke tilveksten med resultat at vi «gror igjen», og ressurser går til spille. I en tid der man leter etter muligheter for å skape arbeidsplasser av naturgitte forhold, bør det ligge en mulighet i økt bruk av både bar- og lauvvirke fra Beiarn.

Utfordringer og fokusområder for landbruk

- Vi er kommet til en tålegrense for nedgang i antall aktive bruk for å ivareta bosetting, verdiskaping og jordvern. Bør settes fokus på generasjonsskifte og driveplikt.
- Implementere jordvern som et overordnet mål i kommunal saksbehandling og planlegging. Fokus på driveplikt overfor jordbruksnæringa og eiere av landbrukseiendom.
- For lav hogstaktivitet medfører at vi ikke evner å avvirke tilveksten med resultat at vi «gror igjen», og ressurser går til spille.

NÆRING – Kommunens rolle som næringsutvikler

Kommunenes rolle som næringsutvikler er blitt stadig mere kompleks de siste årene. Alle har sterkt fokus på økt tilflytting gjennom å skape arbeidsplasser. Tidligere var det slik at kom arbeidsplassene, så kom folk. I dag er arbeidskraft og kompetanse vanskelig å få tak i, og det å lykkes med næringsutvikling handler derfor om noe mer enn å bidra til å skape arbeidsplasser.

Rekrutteringsutfordringen er stor og gjelder for alle bransjer. For å lykkes med rekruttering og næringsutvikling må det være attraktivt både å jobbe og bo et sted. Skille mellom næringsutvikling og annen samfunnsutvikling er blitt mindre og helheten er avgjørende for å lykkes. Det er derfor svært viktig at kommunens samlede planverk er synkronisert og styrer mot samme strategiske mål for kommunen.

Hva og hvordan

For å forstå bedre og kunne prioritere ressursene som benyttes i kommunens næringsarbeid er det viktig å være bevisst på at her snakker vi ikke bare om en kommunal rolle, men flere roller.

- Kommunen ivaretar Forvaltningsrollen, som handler om å ivareta offentlige lover, forskrifter og regelverk. Stikkord her er god og rask saksbehandling og et godt planverk.
- Vi forvalter Produsentrollen, som innebærer å bistå med tjenester direkte til lokalt næringsliv. Både etablerte bedrifter og etablerere. Herunder kommer også disponering av ulike økonomiske virkemidler og å gi rådgiving og veiledning. I de aller fleste tilfeller en direkte bedriftsrettet innsats.
- Til sist innehar vi Entreprenørrollen, som handler om å ta initiativ, skape og gjennomføre utviklingsprosjekter i samarbeid med ulike næringsaktører, utvikle og følge opp strategiske planer, delta aktivt på ulike næringslivsarenaer, bygge nettverk m.m.

I tre ulike FAFO-rapporter (1994/1996/2011) vises det til at i små kommuner er kommunens rolle som produsent og entreprenør viktigst og at kommuneorganisasjonen har stor betydning for utviklingsarbeidet da de små kommunene som oftest ikke har store aktører som drar lasset. Dette gjelder også for Beiarn og det er viktig å få aksept for kommunens rolle i en slik sammenheng.

Status

Beiarn har mange små 1-2 mannsbedrifter og de store Beiarbedriftene har forholdsvis få ansatte med arbeidssted Beiarn.

Innenfor de politisk vedtatte satsningsområdene, lokalmat og opplevelsesbasert turisme, er det lokalmatsatsningen som begynner å gi ringvirkninger og som forventes å ha en markant økning i antall sysselsatte de nærmeste årene.

Landbruket holder seg stabilt og er i en positiv utvikling som følge av at unge har tatt over driften, eller er klar til å overta. Den langsiktige utviklingen viser imidlertid at sektoren sysselsetter færre årsverk som følge av nedbygging av bruk samt effektivisering av driften.

Kommunens administrasjon har stort fokus på næringsrelatert arbeid, og på grunn av små og åpne forhold i kommunen, er det god kontakt med næringsaktørene i kommunen. Samarbeidsklimaet i Salten er meget godt og de 10 kommunene samarbeider konstruktivt gjennom dette Næringsnettverket.

Tabellen under viser sysselsettingen i Beiarn fordelt på bransjer (2019);

SN01-03 Jordbruk, skogbruk og fiske	40
SN05-09 Bergverksdrift og utvinning	9
SN10-33 Industri	21
SN35-39 Elektrisitet, vann og renovasjon	7
SN41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	53
SN45-47 Varehandel, motorvognreparasjoner	48
SN49-53 Transport og lagring	36
SN55-56 Overnattings- og serveringsvirksomhet	3
SN58-63 Informasjon og kommunikasjon	3
SN68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	8
SN77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	12
SN84 Offentlig administrasjon, forsvar, sosialforsikring	38
SN85 Undervisning	37
SN86-88 Helse- og sosialtjenester	139
SN90-99 Personlig tjenesteyting	9
SN00 Uoppgitt	3

Utfordringer og fokusområder for Næring

- Beiarn har et svakt næringsliv og stor andel av innbyggerne er direkte eller indirekte ansatt innen kommunal virksomhet.
- I kampen om nyetableringer og tilførsel av nye arbeidsplasser er vi i ferd med å tape i konkurranse med omliggende kommuner.
- For å kunne være attraktiv for næringsetableringer og ny arbeidskraft (les: tilflytting) er det i fremtiden viktig, i langt større grad enn historisk, å se sammenhengen mellom andre viktige kommunale innsatsområder som knutepunktutvikling, boligutvikling, stedsutvikling, inkludering mv.
- Avgjørende er også kvaliteten på tjenestetilbudet kommunen kan tilby innenfor helse, skole, barnehage, fritidsaktiviteter mv.

I så måte er kommunen i en heldig stilling da det skal vedtas ny kommuneplan i løpet av høsten. Kommuneplanens samfunnsdel skal legge føringer for den etterfølgende arealdelen.

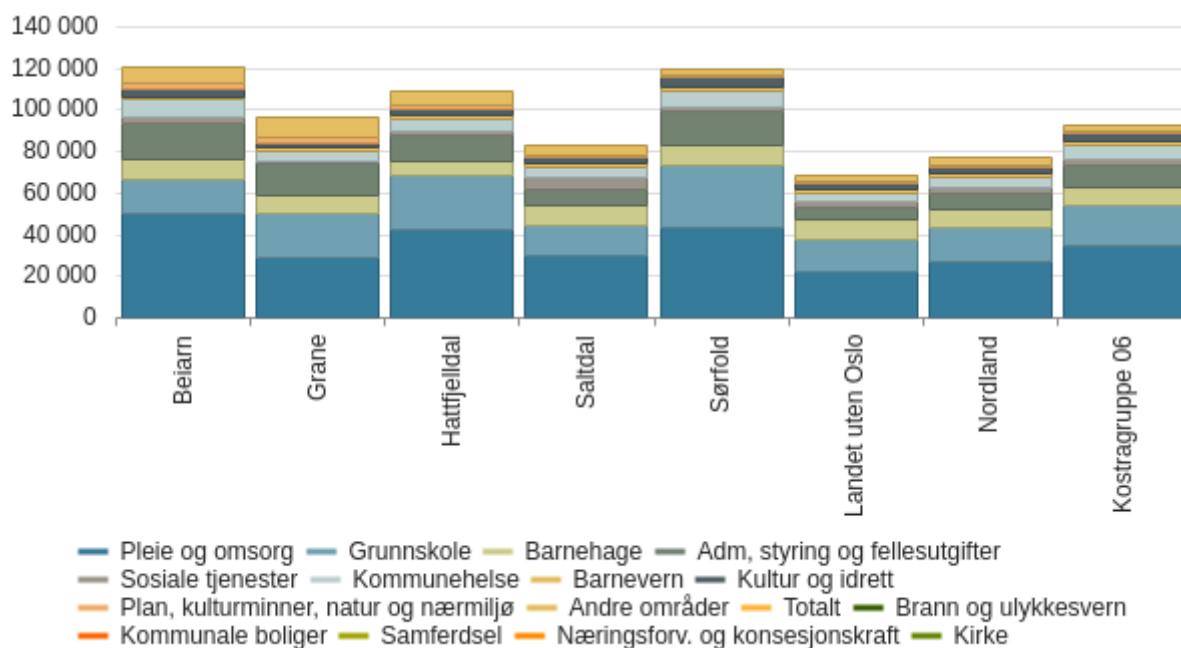
For at vi skal lykkes med det kommunale næringsarbeidet må kommuneplanen fronte en positivitet og satsningsvilje som gjør kommunen attraktiv å investere i, både forretningsmessig og bomessig. Vi er i stor grad avhengig av eksterne aktører for å kunne lykkes, så samarbeid og nettverksbygging vil også være avgjørende faktorer.

Grunnlaget er godt, vi har et godt omdømme og viljen er tilstede, men vi må gjennom vår strategiske tilrettelegging gi et tydelig signal om retning og mål. Dette må så gjenspeile seg i kommuneplanens arealdel, med tydelige arealprioriteringer tilpasset de satsningsområder som prioriteres. Ved å ta de rette grep nå har vi alle muligheter for å lykkes og gjøre SSB's prognoser om fremtidig befolkningsutvikling til skamme.

KOSTRA og nøkkeltall 2021
Beiarn Kommune
- Et utvalg fra statistikk -

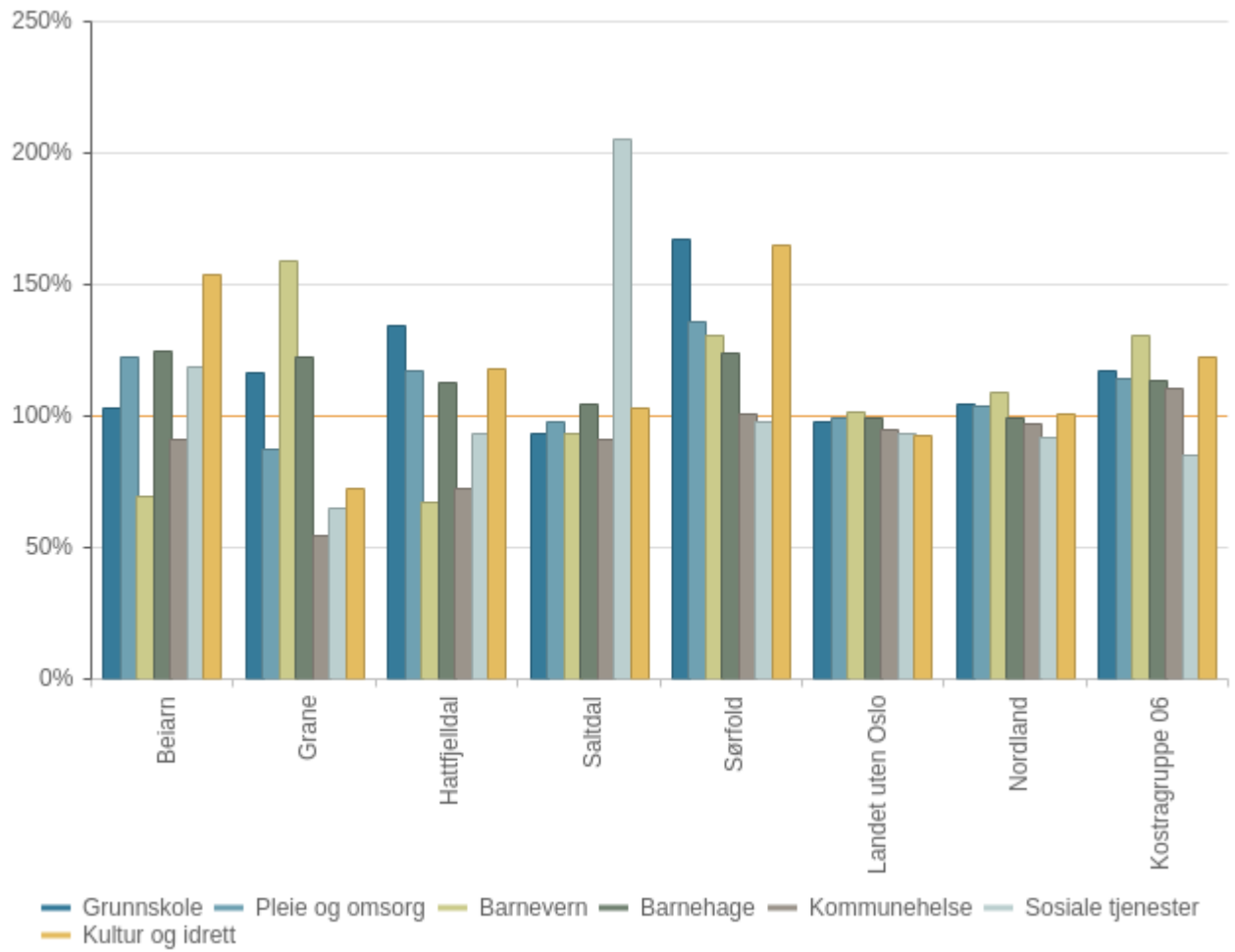

Utgifter og formål sammenlignet med andre

	Beiarn	Grane	Hattfjeldal	Saltdal	Sørfold	Landet uten Oslo	Nordland	Kostragruppe 06
Pleie og omsorg	50 223	28 638	42 591	29 824	43 552	22 045	26 990	34 365
Grunnskole	16 837	21 543	25 658	15 010	29 611	15 986	16 838	19 883
Barnehage	8 760	8 463	6 601	9 240	9 590	9 408	8 613	8 896
Adm, styring og fellesutgifter	17 407	15 433	12 593	7 811	16 517	5 490	7 305	10 535
Sosiale tjenester	3 062	1 450	2 137	5 740	2 248	2 817	2 550	2 221
Kommunehelse	8 473	4 210	6 225	4 884	7 650	4 325	5 050	6 914
Barnevern	1 059	2 591	1 266	1 542	2 110	1 983	2 032	2 384
Kultur og idrett	4 411	2 072	3 386	2 966	4 741	2 657	2 887	3 515
Plan, kulturminner, natur og nærmiljø	2 894	2 429	1 579	1 096	1 027	885	825	1 082
Andre områder	7 536	9 962	6 771	5 126	3 058	3 016	4 446	2 507
Brann og ulykkesvern	1 766	2 142	1 248	1 212	1 571	978	1 212	1 603
Kommunale boliger	1 538	-230	525	153	162	212	191	306
Samferdsel	4 841	6 230	6 836	2 080	4 329	1 286	2 053	2 909
Næringsforv. og konsesjonskraft	-2 200	602	-2 897	772	-5 140	-122	204	-3 473
Kirke	1 591	1 218	1 059	909	2 136	662	786	1 162
Totalt	120 662	96 791	108 807	83 239	120 104	68 612	77 536	92 302

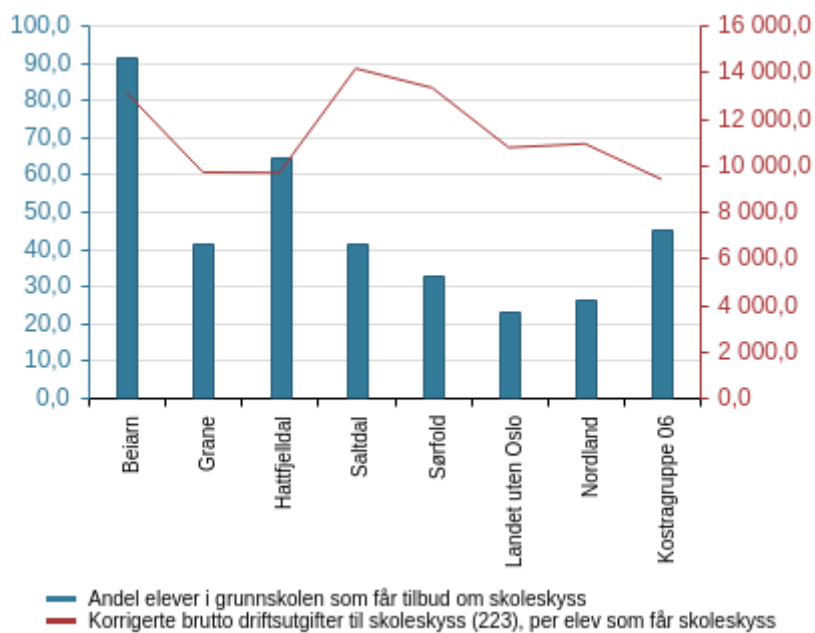
Ressursbruk

Grunnskole

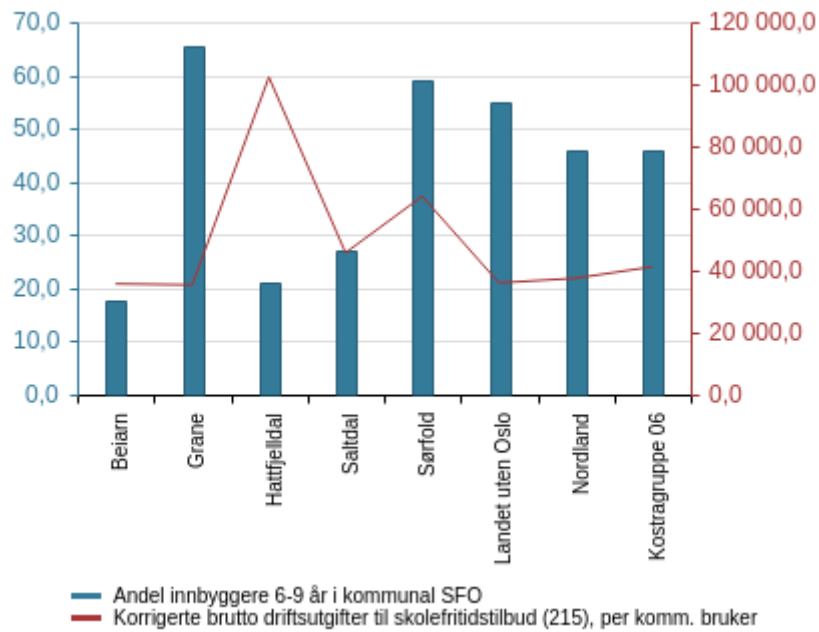
	Beiarn 2020	Beiarn 2021	Grane	Hattfjelldal	Saltal	Sørfold	Landet uten Oslo	Nordland	Kostragruppe 06
Prioritet									
Netto driftsutgifter grunnskolesektor (202, 215, 222, 223) i prosent av samlede netto driftsutgif (B)	18,0 %	14,6 %	23,6 %	25,9 %	17,1 %	25,5 %	23,1 %	21,4 %	21,4 %
Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger 6-15 år (B)	199 288	172 405	132 981	179 023	101 529	237 326	99 407	111 208	137 981
Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per innbygger 6-9 år (B)	9 000	3 150	11 938	15 190	9 794	41 258	6 838	7 396	11 547
Netto driftsutgifter til skolelokaler (222), per innbygger 6-15 år (B)	34 875	25 833	48 031	58 218	22 510	47 552	21 253	26 595	30 725
Netto driftsutgifter til skoleskyss (223), per innbygger 6-15 år (B)	6 788	6 512	4 117	6 286	3 802	4 304	2 424	2 640	3 921
Produktivitet									
Driftsutgifter til inventar og utstyr (202), per elev i grunnskolen (B)	700,0	1 382,7	1 503,1	5 451,1	2 741,2	2 244,7	1 119,6	1 523,0	1 781,7
Driftsutgifter til undervisningsmaterieil (202), per elev i grunnskolen (B)	2 500	2 778	2 635	2 992	2 043	3 920	1 826	1 999	2 781
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10.årstrinn (B)	9,3	9,2	9,4	6,5	10,7	5,6	12,7	10,7	8,5
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole (202), per elev (B)	198 387,5	191 716,0	146 213,8	187 413,5	113 079,8	244 170,2	107 832,3	120 380,9	148 054,2
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss (202, 222, 223), per (B)	231 712	231 816	192 470	248 553	141 889	275 129	132 909	150 157	182 340
Korrigerte brutto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per komm. Bruker (B)	59 333	35 667	33 325	76 111	43 241	67 891	35 180	36 075	40 142
Lønnsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss (202, 222, 223), per elev (B)	189 312,5	174 098,8	154 559,7	181 195,5	111 877,4	249 175,5	105 552,7	118 977,6	146 908,4
Dekningsgrad									
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning (B)	10,0 %	7,4 %	8,8 %	9,8 %	10,3 %	6,9 %	7,9 %	9,4 %	10,1 %
Andel elever i grunnskolen som får særskilt norskopplæring (B)	0,0 %		10,7 %	3,0 %	3,5 %	4,3 %	4,7 %	4,2 %	4,9 %
Andel elever med direkte overgang fra grunnskole til videregående opplæring (B)	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	97,7 %	97,7 %	97,5 %
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal og privat SFO (B)	17,7 %	15,0 %	61,5 %	21,4 %	27,5 %	74,2 %	57,4 %	47,8 %	47,2 %

Ståstedanalyse 1

	Andel elever i grunnskolen som får tilbud om skoleskys	Korrigerte brutto driftsutgifter til skoleskys (223), per elev som får skoleskys
Beiarn	91,4 %	13 096,2
Grane	41,5 %	9 680,7
Hattfjelldal	64,7 %	9 653,6
Saltdal	41,2 %	14 132,3
Sørfold	33,0 %	13 304,1
Landet uten Oslo	23,0 %	10 741,1
Nordland	26,3 %	10 899,6
Kostragruppe 06	45,3 %	9 374,1

Ståstedanalyse 2

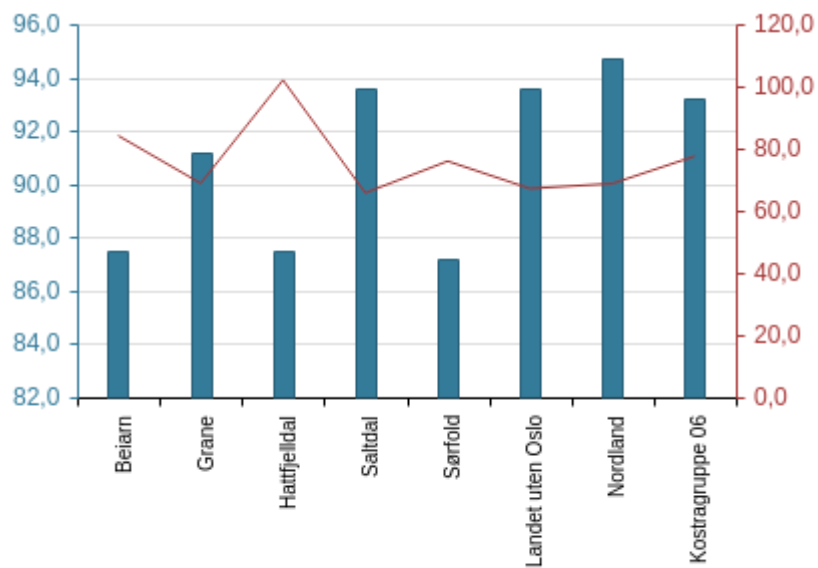

	Andel innbyggere 6-9 år i kommunal SFO	Korrigerte brutto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per komm. bruker
Beiarn	17,6 %	35 667
Grane	65,6 %	35 358
Hattfjelldal	20,9 %	102 239
Saltdal	27,1 %	45 695
Sørfold	59,0 %	63 865
Landet uten Oslo	55,1 %	35 978
Nordland	46,1 %	37 476
Kostragruppe 06	46,0 %	41 160

Barnehage

	Beiarn 2020	Beiarn 2021	Grane	Hattfjelldal	Saltdal	Sørfold	Landet uten Oslo	Nordland	Kostragruppe 06
Prioritet									
Netto driftsutgifter barnehagesektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (B)	6,7 %	7,5 %	9,5 %	6,6 %	10,6 %	8,3 %	14,4 %	11,8 %	10,2 %
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager (B)	180 925	221 625	216 930	210 075	182 312	229 795	181 538	187 162	212 447
Produktivitet									
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage (B)	180 326	212 222	163 130	233 317	181 024	192 301	185 441	185 980	201 833
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale barnehager per korrigert oppholdstime (kr) (B)	83,4	97,2	75,5	107,6	83,7	89,3	85,9	86,1	93,5
Korrigerte oppholdstimer per årsverk i kommunale barnehager (B)	11 051	9 821	11 088	7 408	12 431	10 545	12 113	11 380	10 509
Dekningsgrad									
Andel barn 0 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 0 år (B)	0,0 %	0,0 %	9,1 %	0,0 %	0,0 %	26,7 %	5,0 %	4,3 %	2,2 %
Andel barn 1-2 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 1-2 år (B)	72,2 %	73,3 %	88,5 %	69,2 %	88,2 %	78,3 %	87,2 %	89,7 %	85,3 %
Andel barn 3-5 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 3-5 år (B)	100,0 %	96,0 %	93,6 %	96,3 %	96,6 %	90,9 %	97,6 %	97,7 %	98,2 %
Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage (B)	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	84,9 %	100,0 %	49,6 %	50,2 %	90,4 %
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til alle barn med barnehageplass (B)		0,0 %	26,9 %	8,6 %	11,4 %	0,0 %	18,0 %	12,4 %	14,4 %
Kvalitet									
Leke- og oppholdsareal per barn i barnehage (m2) (B)	7,1	7,1	8,1	13,3	5,7	8,7	5,9	6,8	8,5
Andre nøkkeltall									
Effektivitet Barnehage									

Ståstedanalyse 1

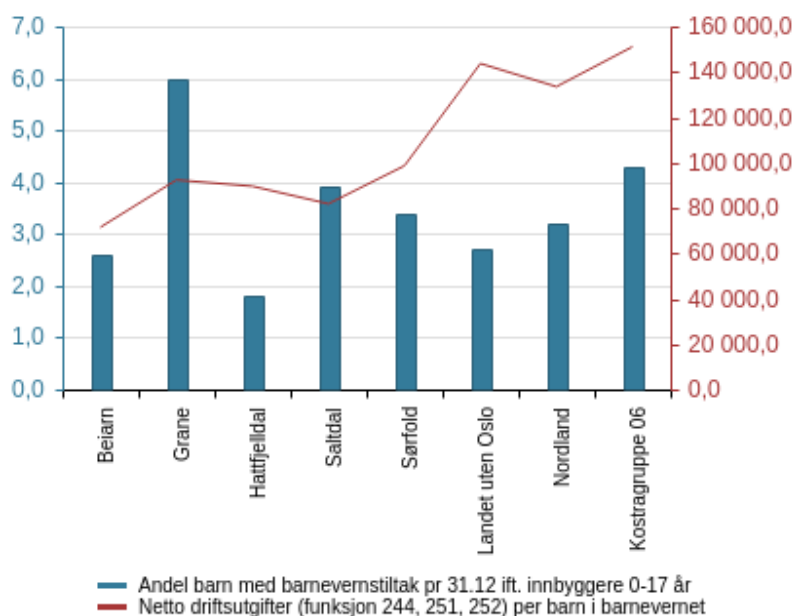
— Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (prosent)
 — Korrigerte brutto driftsutgifter f201 per korrigert oppholdstime i kommunale barnehager (kr)

	Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (prosent)	Korrigerte brutto driftsutgifter f201 per korrigert oppholdstime i kommunale barnehager (kr)
Beiarn	87,5 %	84,1
Grane	91,2 %	68,8
Hattfjelldal	87,5 %	102,0
Saltdal	93,6 %	65,7
Sørfold	87,2 %	75,9
Landet uten Oslo	93,6 %	67,1
Nordland	94,7 %	68,7
Kostragruppe 06	93,2 %	77,5

Barnevern

	Beiarn 2020	Beiarn 2021	Grane	Hattfjelldal	Salt dal	Sørfold	Landet uten Oslo	Nordland	Kostragruppe 06
Prioritet									
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten (B)	7 623	6 961	14 283	7 361	7 971	12 095	10 738	11 923	15 154
Dekningsgrad									
Barn med undersøkelse ift. antall innbyggere 0-17 år (B)		2,6 %	9,8 %	3,7 %	5,6 %	8,0 %	4,4 %	5,5 %	5,4 %
Kvalitet									
Stillinger med fagutdanning per 1 000 barn 0-17 år (B)	4,1	3,9	7,5	9,1	5,3	6,1	5,5	6,5	7,1

Ståstedanalyse 1

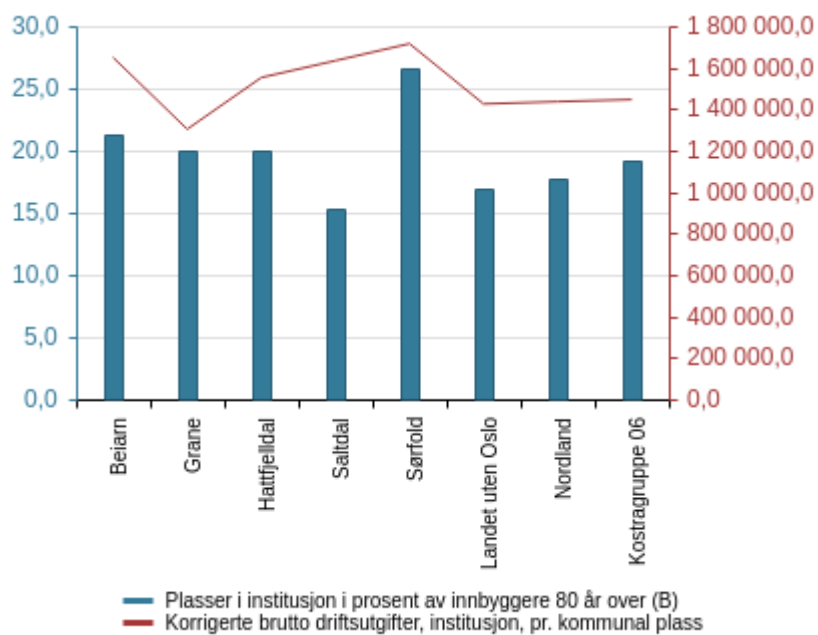
	Andel barn med barnevernstiltak pr 31.12 ift. innbyggere 0-17 år	Netto driftsutgifter (funksjon 244, 251, 252) per barn i barnevernet
Beiarn	2,6 %	71 467
Grane	6,0 %	92 317
Hattfjelldal	1,8 %	89 556
Salt dal	3,9 %	81 816
Sørfold	3,4 %	98 575
Landet uten Oslo	2,7 %	143 641
Nordland	3,2 %	133 443
Kostragruppe 06	4,3 %	151 021

Pleie og omsorg

	Beiarn 2020	Beiarn 2021	Grane	Hattfjelldal	Saltdal	Sørfold	Landet uten Oslo	Nordland	Kostragruppe 06
Prioritet									
Aktivisering, støttetjenester (f234) - andel av netto driftsutgifter til plo (B)	3,1 %	3,5 %	3,8 %	4,1 %	4,6 %	1,9 %	4,8 %	3,4 %	2,5 %
Institusjoner (f253+261) - andel av netto driftsutgifter til plo (B)	54,6 %	54,8 %	53,8 %	51,0 %	40,9 %	63,3 %	42,1 %	44,2 %	47,2 %
Netto driftsutgifter pleie og omsorg i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (B)	40,4 %	42,8 %	32,1 %	42,5 %	47,0 %	37,8 %	33,9 %	36,4 %	39,7 %
Tjenester til hjemmeboende (f254) - andel av netto driftsutgifter til plo (B)	41,7 %	41,0 %	42,4 %	42,7 %	65,5 %	34,8 %	52,8 %	52,5 %	51,7 %
Produktivitet									
Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner) (B)	275 878	297 195	218 840	388 986	439 085	305 577	307 527	307 401	286 913
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass (B)	1 418 300	1 648 350	1 302 478	1 551 619	1 632 951	1 715 000	1 426 618	1 451 887	1 439 595
Andel plasser i brukertilpasset enerom m/ eget bad/wc (B)	100,0 %	100,0 %	100,0 %	81,0 %	92,7 %	88,2 %	92,1 %	87,0 %	88,9 %
Kvalitet									
Andel plasser i enerom i pleie- og omsorgsinstitusjoner	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	98,7 %	98,6 %	99,0 %
Økonomi									
Brukerbetaling i institusjon i forhold til korrigerte brutto driftsutgifter (B)	11,5	10,2	9,5	6,4	14,2	9,2	11,9	11,1	10,9

Ståstedanalyse 1

	Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år over (B)	Korrigerede brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass
Beiarn	21,3 %	1 648 350
Grane	20,0 %	1 302 478
Hattfjelldal	20,0 %	1 551 619
Saltdal	15,3 %	1 632 951
Sørfold	26,6 %	1 715 000
Landet uten Oslo	16,9 %	1 424 285
Nordland	17,8 %	1 435 443
Kostragruppe 06	19,1 %	1 445 403

Utgiftsbehov og kriteriedata

	Beiarn	Grane	Hattfjelldal	Saltdal	Sørfold	Landet uten Oslo	Nordland	Kostragruppe 06
Indeks innb. 0-1 år (0%)	77,5 %	105,2 %	41,8 %	92,2 %	76,1 %	96,4 %	85,7 %	83,2 %
Indeks innb. 2-5 år (1%)	69,5 %	65,5 %	61,5 %	92,2 %	85,7 %	99,5 %	90,8 %	82,6 %
Indeks innb. 6-15 år (2%)	69,7 %	95,2 %	92,4 %	95,7 %	87,3 %	102,1 %	95,5 %	92,1 %
Indeks innb. 16-22 år (2%)	88,1 %	114,8 %	106,8 %	86,4 %	96,5 %	102,3 %	100,7 %	99,9 %
Indeks innb. 23-66 år (10%)	89,6 %	88,6 %	87,6 %	93,5 %	89,4 %	98,3 %	96,9 %	93,8 %
Indeks innb. 67-79 år (11%)	169,5 %	138,3 %	160,5 %	141,8 %	162,3 %	104,3 %	118,0 %	133,3 %
Indeks innb. 80-89 år (20%)	217,3 %	176,3 %	188,1 %	126,4 %	140,3 %	104,7 %	121,8 %	141,9 %
Indeks innb. over 89 år (11%)	150,8 %	133,9 %	154,6 %	130,5 %	170,0 %	102,5 %	117,7 %	148,8 %
Indeks basiskriteriet (1%)	1 938,1 %	1 315,5 %	1 519,8 %	316,3 %	995,3 %	114,6 %	292,1 %	582,9 %
Indeks reiseavst. innen sone (1%)	281,8 %	190,5 %	284,2 %	178,2 %	379,9 %	107,7 %	202,4 %	346,2 %
Indeks reiseavst. til nabokrets (1%)	305,9 %	308,0 %	441,7 %	139,6 %	457,9 %	108,2 %	157,2 %	262,0 %
Indeks PU over 16 år (14%)	216,3 %	146,8 %	169,6 %	251,5 %	99,1 %	105,2 %	133,4 %	141,3 %
Indeks ikke-gifte 67 år og over (13%)	172,3 %	146,4 %	143,0 %	125,6 %	159,8 %	102,3 %	123,7 %	143,8 %
Indeks dødelighetskriteriet (13%)	118,3 %	98,1 %	113,4 %	105,2 %	116,9 %	100,3 %	105,3 %	108,4 %
Utgiftsbehov - Pleie og omsorg (sum)	189,2 %	152,3 %	168,6 %	141,4 %	148,7 %	103,0 %	120,4 %	139,4 %

Kommunehelse

	Beiarn 2020	Beiarn 2021	Grane	Hattfjelldal	Saltal	Sørfold	Landet uten Oslo	Nordland	Kostragruppe 06
Prioritet									
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-20 år (B)	5 633	3 665	2 678	4 370	2 766	3 526	3 430	3 808	4 519
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-5 år (B)	21 674	13 340	12 603	21 204	10 844	14 860	13 401	15 242	19 188
Netto driftsutgifter til forebyggende arbeid, helse pr. innbygger (B)	-43	321	81	670	334	737	830	364	422
Dekningsgrad									
Reservekapasitet fastlege (B)	151,4	147,1	107,9	84,3	105,0	120,5	101,1	102,5	111,1
Andre nøkkeltall									
Gjennomsnittlig listelengde (B)	462,5	476,0	672,0	593,0	653,0	608,3	1 020,9	813,1	644,9

Utgiftsbehov og kriteriedata

	Beiarn	Grane	Hattfjelldal	Saltal	Sørfold	Landet uten Oslo	Nordland	Kostragruppe 06
Indeks innb. 0-1 år (2%)	77,5 %	105,2 %	41,8 %	92,2 %	76,1 %	96,4 %	85,7 %	83,2 %
Indeks innb. 2-5 år (5%)	69,5 %	65,5 %	61,5 %	92,2 %	85,7 %	99,5 %	90,8 %	82,6 %
Indeks innb. 6-15 år (12%)	69,7 %	95,2 %	92,4 %	95,7 %	87,3 %	102,1 %	95,5 %	92,1 %
Indeks innb. 16-22 år (9%)	88,1 %	114,8 %	106,8 %	86,4 %	96,5 %	102,3 %	100,7 %	99,9 %
Indeks innb. 23-66 år (31%)	89,6 %	88,6 %	87,6 %	93,5 %	89,4 %	98,3 %	96,9 %	93,8 %
Indeks innb. 67-79 år (20%)	169,5 %	138,3 %	160,5 %	141,8 %	162,3 %	104,3 %	118,0 %	133,3 %
Indeks innb. 80-89 år (7%)	217,3 %	176,3 %	188,1 %	126,4 %	140,3 %	104,7 %	121,8 %	141,9 %
Indeks innb. over 89 år (2%)	150,8 %	133,9 %	154,6 %	130,5 %	170,0 %	102,5 %	117,7 %	148,8 %
Indeks basiskriteriet (5%)	1 938,1 %	1 315,5 %	1 519,8 %	316,3 %	995,3 %	114,6 %	292,1 %	582,9 %
Indeks reiseavst. innen sone (3%)	281,8 %	190,5 %	284,2 %	178,2 %	379,9 %	107,7 %	202,4 %	346,2 %
Indeks reiseavst. til nabokrets (3%)	305,9 %	308,0 %	441,7 %	139,6 %	457,9 %	108,2 %	157,2 %	262,0 %
Utgiftsbehov - Kommunehelse (sum)	208,5 %	173,6 %	192,2 %	120,0 %	169,8 %	102,2 %	116,8 %	140,5 %

Sosiale tjenester

	Beiarn 2020	Beiarn 2021	Grane	Hattfjelldal	Saltdal	Sørfold	Landet uten Oslo	Nordland	Kostragruppe 06
Prioritet									
Brutto driftsutgifter til introduksjonsordningen pr. innbygger (B)	2,2	0,3	0,7	0,3	0,5	0,0	0,4	0,6	0,5
Netto driftsutgifter til råd, veiledning og sos.forebyggend arb. pr. innb, 20-66 år (B)	2 424	1 796	1 825	2 481	3 129	1 969	1 576	1 910	1 830
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten i prosent av samlede netto driftsutgifter (B)	2,0 %	2,5 %	1,7 %	2,4 %	7,2 %	2,0 %	4,9 %	4,1 %	2,8 %
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger 20-66 år (B)	4 024	5 454	2 711	4 390	11 165	4 092	5 359	5 141	4 424
Netto driftsutgifter til tilbud til pers. med rusprobl. pr. innbyggere 20-66 år (B)	-44	120	-572	250	4 202	13	609	420	157
Produktivitet									
Brutto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr. mottaker (B)	39 130	59 138	41 875	43 188	40 930	39 774	51 573	46 984	39 418
Dekningsgrad									
Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde (B)	30,4 %	31,0 %		43,8 %	36,6 %	22,6 %	36,1 %	34,2 %	25,8 %
Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere i alderen 20-66 år (B)	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	5,3 %	2,9 %	3,7 %	4,0 %	4,6 %
Kvalitet									
Gjennomsnittlig deltakelseslengde (måneder)	9		4		8		0	0	0

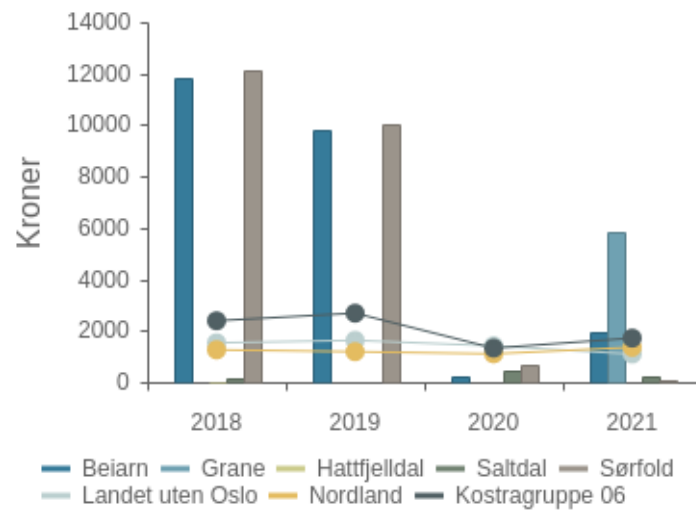
Utgiftsbehov og kriteriedata

	Beiarn	Grane	Hattfjelldal	Saltal	Sørfold	Landet uten Oslo	Nordland	Kostragruppe 06
Indeks innb. 16-22 år (3%)	88,1 %	114,8 %	106,8 %	86,4 %	96,5 %	102,3 %	100,7 %	99,9 %
Indeks innb. 23-66 år (21%)	89,6 %	88,6 %	87,6 %	93,5 %	89,4 %	98,3 %	96,9 %	93,8 %
Indeks uføre (11%)	179,4 %	124,9 %	97,4 %	147,2 %	103,5 %	106,0 %	118,4 %	105,9 %
Indeks flyktningar (15%)	5,1 %	7,0 %	37,5 %	53,9 %	2,7 %	87,6 %	52,3 %	35,7 %
Indeks opphopingsindeks (17%)	52,7 %	14,1 %	37,5 %	43,1 %	51,7 %	84,9 %	52,2 %	54,1 %
Indeks aleneboende 30-66 år (34%)	86,0 %	89,5 %	79,4 %	97,8 %	87,2 %	93,7 %	98,7 %	95,6 %
Utgiftsbehov - Sosiale tjenester (sum)	80,0 %	69,6 %	70,9 %	86,6 %	71,6 %	93,9 %	86,1 %	80,9 %

Kommunale boliger

	Beiarn 2020	Beiarn 2021	Grane	Hattfjelldal	Saltal	Sørfold	Landet uten Oslo	Nordland	Kostragruppe 06
Prioritet									
Brutto investeringsutgifter til boligformål per innbygger i kroner	218	1 948	5 873	0	207	83	1 090	1 350	1 710
Netto driftsutgifter, boligformål, i prosent av samlede netto driftsutgifter (B)	0,5 %	1,3 %	-0,3 %	0,5 %	0,2 %	0,1 %	0,3 %	0,3 %	0,4 %
Dekningsgrad									
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere (B)	49	48		71	45	36	20	27	33
Andre nøkkeltall									
Antall husstander tilkjent statlig bostøtte fra Husbanken per 1000 innbyggere (B)	8,0	9,8	4,2	5,6	2,3	2,0	0,8	1,5	2,6
Antall nye søknader per 1000 innbyggere (B)	0,0	2,0		15,7	10,6	7,5	4,5	6,2	7,2
Antall søknader per 1000 innbyggere (B)	1,0	4,0		22,0	14,3	9,1	6,7	8,9	9,0

Prioritet - Brutto investeringsutgifter til boligformål per innbygger i kroner

	2018	2019	2020	2021
Beiarn	11 843	9 834	218	1 948
Grane	0	0	0	5 873
Hattfjelldal	34	0	0	0
Saltdal	169	0	483	207
Sørfold	12 096	9 996	662	83
Landet uten Oslo	1 526	1 621	1 408	1 090
Nordland	1 254	1 181	1 098	1 350
Kostragruppe 06	2 383	2 679	1 319	1 710

Kultur og idrett

	Beiarn 2020	Beiarn 2021	Grane	Hattfjelldal	Saltdal	Sørfold	Landet uten Oslo	Nordland	Kostragruppe 06
Prioritet									
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner	3 560	4 411	2 072	3 386	2 966	4 741	2 670	2 959	3 638
Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge per innbygger 6-18 år (B)	5 327	6 575	479	2 906	2 079	2 124	1 176	1 332	1 014
Netto driftsutgifter til kommunale idrettsbygg per innbygger (B)	49	1	205	1 039	827	1 393	686	648	879
Netto driftsutgifter til kommunale kulturbygg per innbygger (B)	362	987	0	110	195	0	320	435	425
Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per innbygger 6-15 år (B)	5 663	5 417	6 531	1 947	4 783	15 199	2 852	3 687	5 593
Produktivitet									
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per bruker (B)	24 905	26 778	36 800	18 444	32 774	54 528	23 300	27 820	22 877
Dekningsgrad									
Andel barn i gr. skolealder på venteliste til komm musikk- og kulturskole, av barn i alderen 6-15 år	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,2 %	1,7 %	3,1 %	2,3 %	1,5 %
Andel elever (brukere) i grunnskolealder i kommunens musikk- og kulturskole, av antall barn i al (B)	25,0 %	21,4 %	18,5 %	13,5 %	15,4 %	25,4 %	13,3 %	12,8 %	24,6 %

Kirke

	Beiarn 2020	Beiarn 2021	Grane	Hattfjelldal	Saltdal	Sørfold	Landet uten Oslo	Nordland	Kostragruppe 06
Prioritet									
Netto driftsutgifter til funksjon 392 tilskudd til tros- og livssynssamfunn pr. innbygger i kro (B)	32	0	0	-1	0	25	3	3	4
Netto driftsutgifter til funksjon 390,393 pr. innbygger i kroner (B)	1 554	1 591	1 218	1 060	909	2 111	663	803	1 196
Netto driftsutgifter, kirke, i prosent av totale netto driftsutgifter (B)	1,5 %	1,4 %	1,4 %	1,1 %	1,1 %	1,9 %	1,0 %	1,1 %	1,3 %
Dekningsgrad									
Døpte i prosent av antall fødte (B)	0,0 %	40,0 %	70,0 %	40,0 %	36,7 %	66,7 %	51,3 %	57,0 %	60,7 %
Konfirmerte i prosent av 15-åringer (B)	110,0 %	66,7 %	94,1 %	77,8 %	65,1 %	83,3 %	54,4 %	62,3 %	72,6 %
Medlem og tilhørende i Dnk i prosent av antall innbyggere (B)	88,4 %	86,7 %	81,9 %	87,9 %	81,5 %	82,7 %	68,1 %	76,8 %	79,0 %

Plan, kulturminner, natur og nærmiljø

	Beiarn 2020	Beiarn 2021	Grane	Hattfjelldal	Saltdal	Sørfold	Landet uten Oslo	Nordland	Kostragruppe 06
Prioritet									
Netto driftsutgifter til fysisk planlegging i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter (B)	1,4 %	1,6 %	2,1 %	1,1 %	1,1 %	0,8 %	0,6 %	0,7 %	0,7 %
Netto driftsutgifter til kart og oppmåling per innbygger (B)	187	640	684	321	189	502	98	128	134
Netto driftsutgifter til naturforvaltning og friluftsliv per innbygger (B)	312	540	-7	250	120	-64	163	107	146
Netto driftsutgifter til plansaksbehandling per innbygger (B)	1 008	813	345	425	584	113	296	305	426
Netto driftsutgifter til rekreasjon i tettsteder per innbygger (B)	470	479	240	185	164	234	288	240	330

Adm, styring og fellesutgifter

	Beiarn 2020	Beiarn 2021	Grane	Hattfjelldal	Saltdal	Sørfold	Landet uten Oslo	Nordland	Kostragruppe 06
Prioritet									
Brutto driftsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb (B)	17 474	18 815	15 856	14 677	7 817	15 844	5 998	7 757	11 764
Brutto driftsutgifter til funksjon 100 Politisk styring , i kr. pr. innb (B)	2 086	2 551	2 587	1 559	812	1 339	429	663	985
Brutto driftsutgifter til funksjon 110, Kontroll og revisjon, i kr. pr. innb (B)	708	767	351	421	279	417	133	211	395
Brutto driftsutgifter til funksjon 120 Administrasjon, i kr. pr. innb (B)	12 113	12 857	12 078	10 660	5 683	11 877	4 513	5 752	8 990
Brutto driftsutgifter til funksjon 121, Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen, i kr. pr. i (B)	786	705	0	492	284	89	393	526	520
Brutto driftsutgifter til funksjon 130 Administrasjonslokaler, i kr. pr. innb (B)	1 782	1 936	841	1 546	760	2 122	531	605	873
Brutto driftsutgifter til funksjon 180 Diverse fellesutgifter, i kr. pr. innb (B)	160	277	177	816	790	1 906	233	593	606
Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i prosent av totale netto driftsutg (B)	13,3 %	13,0 %	16,2 %	10,3 %	7,3 %	11,2 %	6,8 %	7,8 %	10,4 %

Vann, avløp og renovasjon

	Beiarn 2020	Beiarn 2021	Grane	Hattfjelldal	Saltdal	Sørfold	Landet uten Oslo	Nordland	Kostragruppe 06
Prioritet									
Vann - Driftsutgifter per tilknyttet innbygger (kr/tilkn.innb) (B)	1 952	2 278		2 167	1 439	1 970	1 082	1 498	2 097
Produktivitet									
Avløp - Årsgebyr for avløpstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	3 830	4 213	6 422	2 932	5 274	2 441	4 435	3 243	4 344
Vann - Gebyrinntekter per innbygger tilknyttet kommunal vannforsyning (kr/tilkn.innb) (B)	4 179	2 484	2 307	2 495	2 692	2 477	1 806	2 131	2 991
Kvalitet									
Avløp - Slamtørrstoff produsert per kubikkmeter avløpsvann									
Estimert gjennomsnittsalder for kommunalt spillvannnett med kjent alder (år)	29,0	29,0	51,0	40,0	32,0	49,0	33,0	38,0	
Renovasjon - Levert til materialgjenvinning og biologisk behandling per innbygger (kommune)	213	0	186	188	0		0	0	0
Vann - Estimert vannlekkasje per meter kommunal ledning per år (m3/m/år) (B)	1,4	1,1	0,5		0,9	2,1	3,7	3,3	2,1

Brann og ulykkesvern

	Beiarn 2020	Beiarn 2021	Grane	Hattfjelldal	Saltdal	Sørfold	Landet uten Oslo	Nordland	Kostragruppe 06
Prioritet									
Antall utrykninger: sum utrykninger til branner og andre utrykninger pr. 1000 innbyggere	10,0	10,9	19,8	7,1	7,8	10,7	16,3	12,9	16,0
Netto driftsutgifter til funksjon 338 pr. innbygger (B)	-50	-122	7	-112	77	-6	81	70	100
Netto driftsutgifter til funksjon 339 pr. innbygger (B)	1 797	1 887	2 135	1 361	1 135	1 578	903	1 173	1 555
Netto driftsutgifter, brann og ulykkesvern, i prosent av totale netto driftsutg (B)	1,6 %	1,5 %	2,4 %	1,3 %	1,4 %	1,4 %	1,5 %	1,7 %	1,8 %
Kvalitet									
Årsgebyr for feiing og tilsyn - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret +1)	300	420	637	543	328	290	533	516	582

Eiendomsforvaltning

	Beiarn 2020	Beiarn 2021	Grane	Hattfjelldal	Saltdal	Sørfold	Landet uten Oslo	Nordland	Kostragruppe 06
Prioritet									
Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning, i prosent av samlede netto driftsutgifter (B)	8,7 %	8,2 %	13,9 %	12,8 %	7,4 %	10,1 %	9,4 %	9,3 %	10,7 %
Produktivitet									
Utgifter til driftsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B)	591	613		534	676	701	638	585	684

Samferdsel

	Beiarn 2020	Beiarn 2021	Grane	Hattfjelldal	Saltdal	Sørfold	Landet uten Oslo	Nordland	Kostragruppe 06
Prioritet									
Andel netto driftsutgifter for samf. i alt av samlede netto driftsutg (B)	5,3 %	4,1 %	7,0 %	6,8 %	2,4 %	3,8 %	2,0 %	2,8 %	3,3 %
Produktivitet									
Brutto driftsutgifter ekskl. avskrivninger i kr pr. km kommunal vei og gate (B)	57 127	51 273	66 978	64 495	76 061	96 446	107 672	103 587	74 734
Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate (B)	99 709	92 491	99 533	87 646	112 991	142 077	183 291	164 975	120 380
Netto driftsutgifter ekskl. avskrivninger i kr pr. km kommunal vei og gate (B)	72 673	64 582	82 837	85 495	87 026	104 508	115 232	114 053	89 754
Dekningsgrad									
Antall parkeringsplasser skiltet for forflytningshemmede pr. 10 000 innb (B)	30	30	27	79	43	54	18	21	42
Antall utstedte parkeringstillatelser for forflytningshemmede pr. 10 000 innb (B)	30	49	27	102	102	214	118	113	85

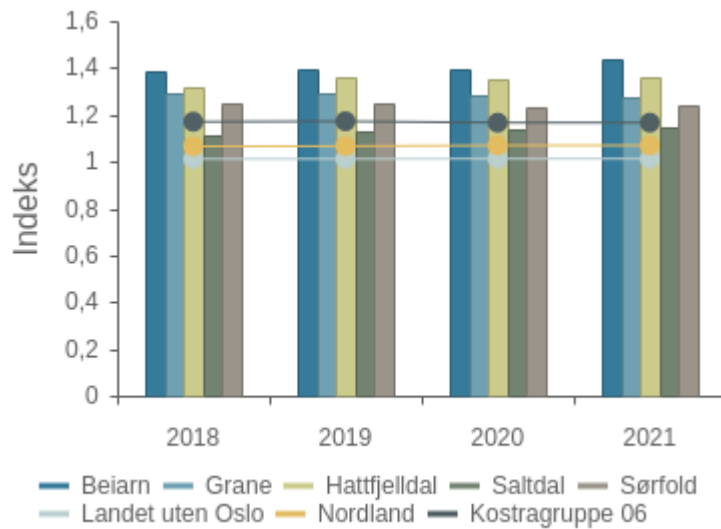
Næringsforv. og konsesjonskraft

	Beiarn 2020	Beiarn 2021	Grane	Hattfjelldal	Saltal	Sørfold	Landet uten Oslo	Nordland	Kostragruppe 06
Prioritet									
Kommunal næringsvirksomhet brutto investeringsutgifter beløp pr innb (kr)	2 985	5 375	0	0	0	0	143	123	44
Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikl. nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)	954	268	700	2 074	288	377	135	182	481
Netto driftsutgifter til tilrettelegging og bistand for næringslivet i prosent av samlede netto (B)	1,3 %	0,6 %	0,3 %	-4,4 %	1,2 %	-1,6 %	0,3 %	0,5 %	-0,1 %
Tilrettelegging og bistand for næringslivet nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)	1 388	722	294	-4 354	1 062	-1 861	193	415	-67

Folkehelse

	Beiarn 2020	Beiarn 2021	Grane	Hattfjelldal	Saltal	Sørfold	Landet uten Oslo	Nordland	Kostragruppe 06
Folkehelseprofil									
Befolkning - Personer som bor alene, 45 år +	23,4	23,3	28,1	24,5	27,2	26,4		26,7	
Helsetilstand - Forventet levealder, kvinner	83,6	83,4	82,5	85,2	84,1	82,7		83,6	
Helsetilstand - Forventet levealder, menn	75,4	76,4	80,9	80,4	77,8	78,5		79,4	
Helsetilstand - Hjerte- og karsykdom	22,2	18,8	19,1	14,6	16,2	15,8		18,3	
Helsetilstand - Overvekt og fedme, 17 år	32,0	26,0	33,0	30,0	28,0	39,0		27,0	
Helsetilstand - Psykiske sympt./lidelser	168,0	178,0	125,0	212,0	177,0	177,0		167,0	
Miljø, skader og ulykker - God drikkevannsforsyning	100,0	100,0	89,9	100,0	93,8	95,1		81,5	
Oppvekst og levekår - Barn av enslige forsørgere	16,0	16,0	15,0	14,0	13,0	16,0		17,0	
Oppvekst og levekår - Inntektsulikhet, P90/P10	2,7	2,4	2,5	2,4	2,4	2,4		2,6	
Oppvekst og levekår - Laveste mestringsnivå i lesing, 5. kl.	36,0	46,0	42,0	17,0	28,0	38,0		27,0	
Oppvekst og levekår - Lavinntekt (husholdninger)	11,5	11,9	8,4	10,0	8,0	8,8		8,7	
Oppvekst og levekår - Trives på skolen, 10. klasse	73,0	65,0	75,0	85,0	87,0	77,0		81,0	
Oppvekst og levekår - Vgs eller høyere utdanning, 30-39år	63,0	62,0	75,0	75,0	74,0	67,0		75,0	

Levekår - Indeks berekna utgiftsbehov

	2018	2019	2020	2021
Beiarn	1,390	1,393	1,396	1,440
Grane	1,292	1,288	1,281	1,277
Hattfjelldal	1,321	1,363	1,350	1,364
Saltdal	1,112	1,128	1,138	1,147
Sørfold	1,249	1,245	1,228	1,241
Landet uten Oslo	1,011	1,011	1,012	1,012
Nordland	1,065	1,066	1,069	1,069
Kostragruppe 06	1,170	1,172	1,166	1,166

